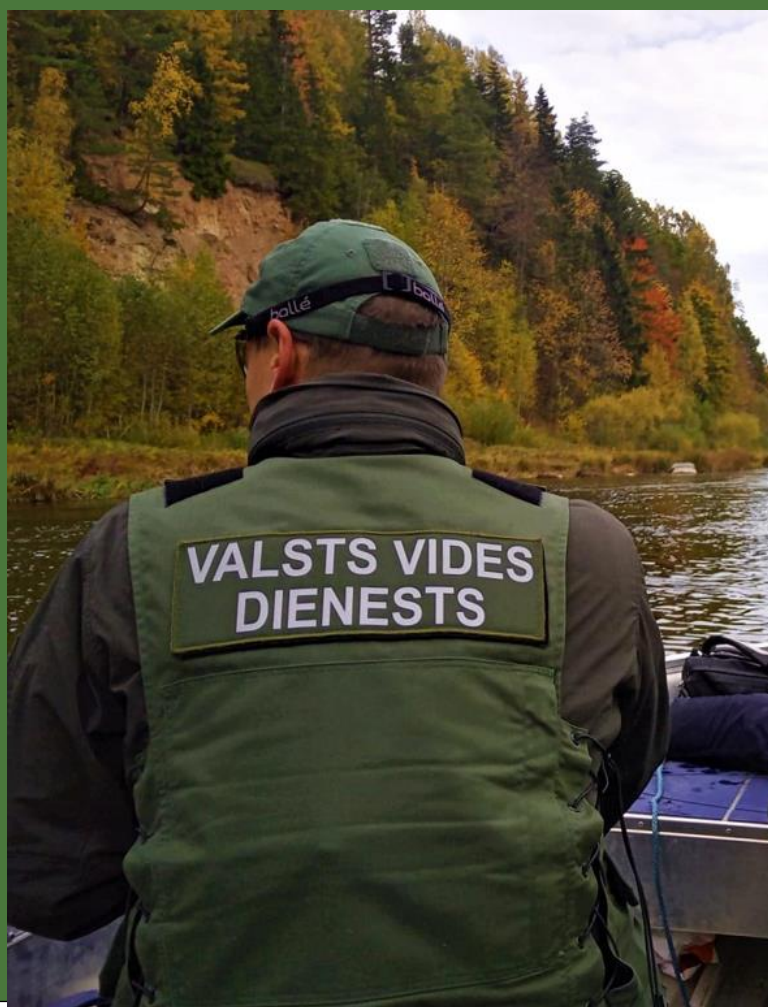

Valsts vides
dienests

Publiskais gada pārskats 2021

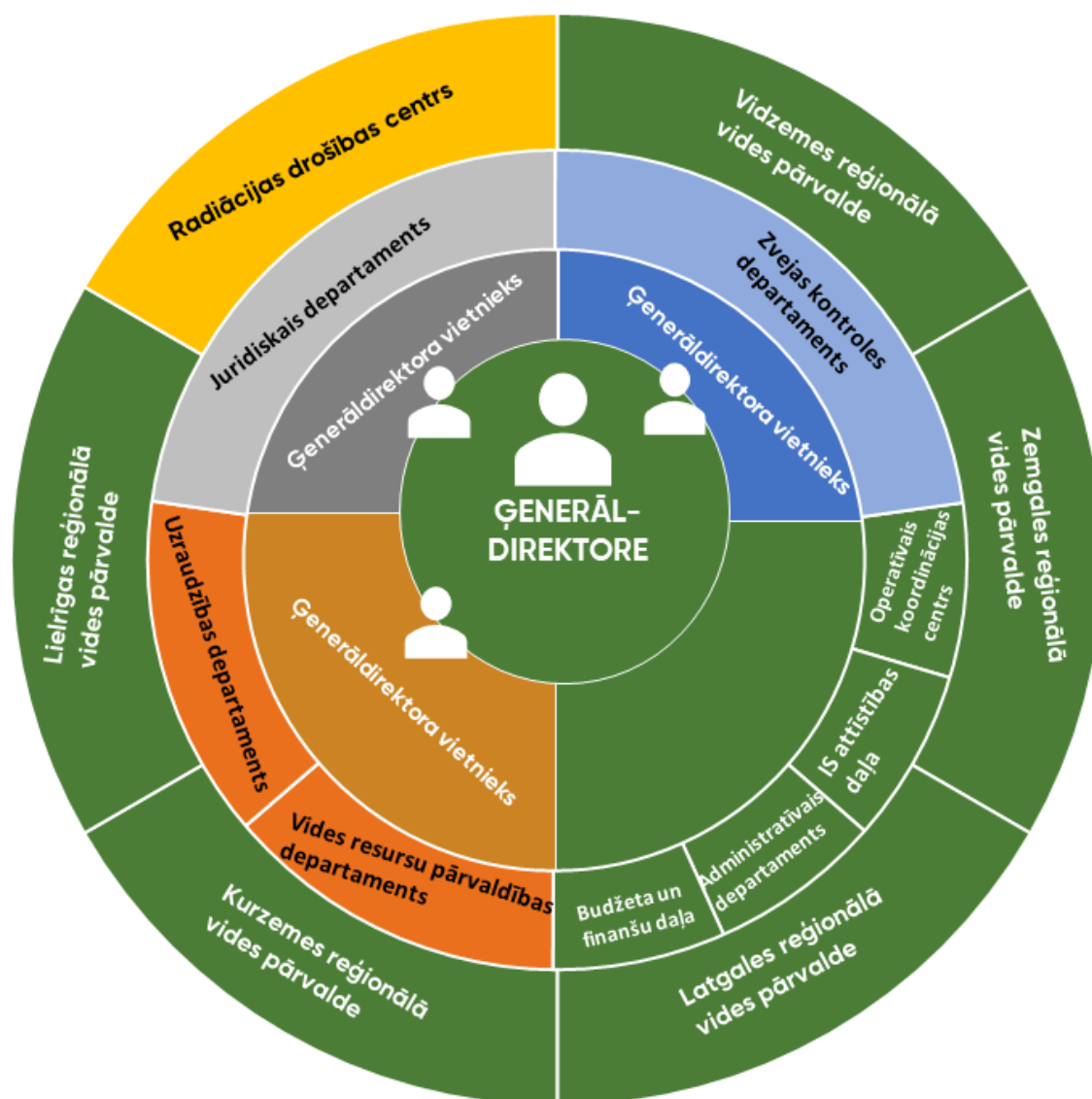

SATURS

1	STRUKTŪRA, STATUSS, VĒRTĪBAS UN FUNKCIJAS.....	3
2	BŪTISKĀKIE PAVEIKTIE DARBI 2021. GADĀ	5
2.1.	VIDES SAGLABĀŠANAS EFEKTIVITĀTES UN KVALITĀTES PAUGSTINĀŠANA.....	9
2.1.1	VIDES SOS.....	9
2.1.2	EFEKTĪVA ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS KONTROLE	10
2.1.3	EFEKTĪVA PIESĀRŅOJUMA KONTROLE.....	12
2.1.4	EFEKTĪVA ZVEJAS KONTROLE	13
2.1.5	DABAS RESURSU IEGUVES KONTROLE	13
2.1.6	SADEDZINĀŠANAS IEKĀRTU KONTROLE	14
2.2	RADIĀCIJAS DROŠĪBAS JOMA.....	15
2.3	DEPOZĪTA SISTĒMAS DZĒRIENU IEPAKOJUMA IEVIEŠANA LATVIJĀ	15
2.4	DIENESTA INFORMĀCIJAS SISTĒMU UN DIGITĀLO RISINĀJUMU ATTĪSTĪBA.....	16
2.5	DIENESTA IEKŠĒJO PROCESU PILNVEIDOŠANA UN ATTĪSTĪBA.....	17
3	FINANŠU RESURSI UN DIENESTA DARBĪBAS REZULTĀTI 2021. GADĀ	18
3.1.	VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS.....	18
3.2.	DIENESTA DARBĪBAS REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU IZPILDE	19
3.2.1.	VALSTS BUDŽETA REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU IZPILDE.....	19
3.2.2.	DARBĪBAS STRATĒGIJĀ SASNIEDZAMO REZULTĀTU IZPILDES ANALĪZE.....	20
4	DIENESTA SNIEGTIE PUBLISKIE PAKALPOJUMI	24
5	SADARBĪBA DIENESTA FUNKCIJU EFEKTĪVAI NODROŠINĀŠANAI.....	25
5.1	SADARBĪBA AR NVO	25
6	PERSONĀLS.....	27
6.1	DARBINIEKU ZINĀŠANU UN IEMAŅU PILNVEIDOŠANA	28
7	KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU.....	29
7.1	SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA UN IZGLĪTOŠANA	29
7.2	POZITĪVĀ PIEMĒRA POPULARIZĒŠANA – “ZAĻĀS IZCILĪBAS BALVA”.....	30
7.3	SABIEDRĪBAS INFORMĒTĪBA PAR RADIĀCIJU.....	31
8	SADARBĪBAS PARTNERU FINANSĒTO PROGRAMMU UN ĀRVALSTU IEGULDĪJUMU PROGRAMMU IETVAROS ĪSTENOTO PROJEKTU REZULTĀTI UN LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS	32
9	PLĀNOTIE PASĀKUMI 2022. GADĀ	34
10	SAĪSINĀJUMI	35

1 STRUKTŪRA, STATUSS, VĒRTĪBAS UN FUNKCIJAS

STRUKTŪRA

STATUSS, VĒRTĪBAS UN FUNKCIJAS

Valsts vides dienests (Dienests) ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Dienesta funkcijas, uzdevumi un kompetence noteikta 2004. gada 23. novembra Ministru kabineta noteikumos Nr. 962 "Valsts vides dienesta nolikums", kā arī dažādos vides aizsardzības normatīvajos aktos – likumos un noteikumos.

Valsts vides dienesta MISIJA

Rūpēties par ATBILDĪGU
resursu IZMANTOŠANU
un vides kvalitātes SAGLABĀŠANU
nākamajām paaudzēm

Valsts vides dienesta VĪZIJA

Sabiedrībā atzīta, uz klientu orientēta
un efektīva profesionāļu komanda,
kas drosmīgi ievieš inovācijas,
kļūstot par līderi digitālajā transformācijā
vides jomā

Valsts vides dienesta VĒRTĪBAS

Atbildība

uzņemamies atbildību
par saviem vārdiem,
lēmumiem un rīcības sekām

Tiesiskums

pieņemam lēmumus
saskaņā ar tiesību normām,
tie ir pamatoti un samērīgi

Profesionalitāte

esam motivēti, mērķtiecīgi un
uz rezultātu orientēti darbinieki,
kuri nepārtraukti mācās un
attīsta zināšanas, dalās ar tām
un gūst pieredzi

Sadarbība

savstarpēji un ar klientiem komunicējam atvērti,
efektīvi un cieņpilni, spējam iedzīļināties un
izprast citu viedokļus

Attīstība

esam atvērti pārmaiņām un inovācijām,
vērsti uz nākotnes tendencēm un risinājumiem,
proaktīvi ieviešam labākos risinājumus

Dienesta funkcijas:

- vides aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā **veic vides aizsardzības un dabas resursu izmantošanas valsts kontroli** Latvijas teritorijā, kontinentālajā šelfā un Baltijas jūras Latvijas Republikas ekonomiskajā zonā;
- zveju regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā **kontrolē zveju**, kas tiek veikta ar Latvijas zvejas kuģiem, Eiropas Savienības Dalībvalstu, valstu, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis, un starptautiskajos ūdeņos;
- radiācijas drošību un kodoldrošību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā **veic radiācijas drošības un kodoldrošības uzraudzību un kontroli**;
- **informē sabiedrību** par dienesta darbību un sniedz sabiedrībai dienesta rīcībā esošo vides informāciju;
- **piedalās ārkārtējo situāciju pārvaldīšanā**;
- **kontrolē piesārņoto vietu sanācību** un organizē vēsturiski piesārņoto vietu sanācību fondu finansēto projektu ietvaros.

2 BŪTISKĀKIE PAVEIKTIE DARBI 2021. GADĀ

2021. gadā Dienests turpināja nodrošināt valsts kontroli vides jomā. Apstiprināta Dienesta darbības stratēģija 2021.–2023. gadam.

Izveidots Riska amatpersonu reģistrs ar mērķi identificēt komersantus, kuri savā līdzšinējā darbībā regulāri pārkāpuši vides aizsardzības prasības, un novērstu viņu iespējamus pārkāpumus pret vidi nākotnē. Izstrādāta un apstiprināta vienota Dienesta administratīvo sodu politika.

Vēsturiskā piesārņojuma Inčukalna sērskābā gudrona dīķos pilnībā noslēgušies sanācijas un rekultivācijas darbi, attīrīts Ziemeļu un Dienvidu dīķis.

Dienests 2021. gada 14. janvārī noslēdzis līgumu ar SIA "Depozīta Iepakojuma Operators" (DIO) par iepakojuma depozīta sistēmas ieviešanu Latvijā. Līdz ar līguma noslēgšanu, tika uzsākts intensīvs darbs pie depozīta sistēmas ieviešanas, lai 2022. gada 1. februārī sistēma varētu uzsākt darbību.

Sperti nozīmīgi soļi pakalpojumu un pārvaldes procesu digitālās transformācijas virzienā. Ieviestas jaunas attālinātās kontroles viedās tehnoloģijas. Īstenots inovatīvs pilotprojekts putekļu piesārņojuma attālinātai kontrolei – datorredzes tehnoloģija kūdras putekļu mākoņa identificēšanai ostā. Paplašināta tiešsaistes videokameru izmantošana piesārņojuma kontrolei Rīgas Brīvostas teritorijā. Atkritumu pārvadājumu kontrolē tiek izmantotas novērošanas sistēmas. Īstenota efektīva smaku kontrole – arvien biežāk vides inspektora degunu aizstāj elektroniskais deguns. Pilnveidota tiešsaistes monitoringa sistēma smaku un piesārņojuma kontrolei. Automatizēta vides statistikas pārskatu iesniegšanas kontrole, dabas resursu nodokļa maksātāju un vides statistikas pārskatu iesniegšanas pienākumu uzskaitē. Klientiem automātiski tiek izsūtīti atgādinājumi par vides aizsardzības oficiālās statistikas pārskatu iesniegšanu, pārskatu iesniegšanu par darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem, finanšu nodrošinājuma termiņa beigām atkritumu apsaimniekošanas jomā. Notiek regulāra datu sinhronizācija ar Uzņēmumu reģistra datiem. Īstenota vērienīga Dienesta informācijas sistēmā uzkrāto datu sakārtošanas programma – sakārtoti vairāk kā 8000 ieraksti. Izveidoti divi jauni un ērti e-pakalpojumi klientiem, kā arī divas digitalizētas veidlapas izziņas saņemšanai. Dienesta publisko datu reģistra vietnē publiski pieejami visu piesārņojošo darbību operatoru kontroles ziņojumi. Pilnveidoti kalkulatori dabas resursu nodokļa aprēķinam par notekūdeņu emisijām un vidē emitētā piesārņojuma apjomu. Publicēti dati par jaunām mazas un vidējas jaudas sadedzināšanas iekārtām. Latvijas Atvērto datu portālā ir publicētas divas jaunas datu kopas - A un B kategorijas piesārņojošas darbības atļauju dati un C kategorijas piesārņojošas darbības reģistrāciju dati.

Otro gadu pēc kārtas īstenota kontroles kampaņa paaugstināta riska degradētajās teritorijās visā Latvijā, pārbaudot vairāk kā 100 objektus. Visa gada garumā veikta pastiprināta notekūdeņu attīrīšanas iekārtu kontrole, kā rezultātā divas reizes samazināts vides prasībām neatbilstošu iekārtu skaits, īstenota valsts testēšanas programma, analizētas notekūdeņu pārplūdes un izstrādāti vienoti avārijas uzraudzības mehānismi. Īstenota programma sadedzināšanas iekārtu ārpus kārtas kontrolei - veikta testēšana 28 operatoru objektos un pārbaudīta 31 sadedzināšanas iekārta. Pirmo reizi Latvijā īstenota unikāla programma radioaktivitātes novērtēšanai pelniem un koksnei (šķeldai un granulām), kas rodas sadedzināšanas iekārtās (veiktas 37 pārbaudes). Veiktas vairāk kā 24 atkritumu pārrobežu sūtījumu pārbaudes, divos gadījumos atklāti nelikumīgi ievesti pārrobežu atkritumu sūtījumi.

Saskaņā ar Dienesta priekšlikumiem veiktas izmaiņas Latvijas zivsaimniecības integrētajā kontroles un informācijas sistēmā (LZIKIS), nodrošinot turpmāku ūdensobjektu pārbaužu reģistrēšanu tikai elektroniski. Reģionālajā vides pārvaldē (RVP) izveidotas zvejas kontroles Mobilās grupas, kas veic kontroli visā RVP pārraudzības teritorijā un arī citu RVP pārziņā esošās ostās un jūras piekrastē, nodrošinot neatkarīgu kontroli un biežāku pārkāpumu atklāšanu. Dienests dažādos semināros apmācījis un izglītojis vairāk kā 4000 operatorus.

KOPĀ IZSNIEGTAS ATĻAUJAS (LICENCES) 1376

Atļaujas
piesārņojošai
darbībai

A kategorijas piesārņojošai darbībai **1**
B kategorijas piesārņojošai darbībai **61**
C kategorijas piesārņojošas darbības reģistrācija **508**

Atkritumu
apsaimniekošanai **61**

Licences melno un krāsaino metālu
atgriezumam un lūžņu iepirkšanai **6**

Ūdens resursu lietošanai **26**

Dabas resursu lietošanai **47**

Zemes dziļņu izmantošanas
licences **358**

Grunts novietošanai
jūras novietnē **11**

Reģistrācijas apliecības darbībām
ar jonizējošā starojuma avotiem **41**

Darbībām ar ozona slāni noārdošām
vielām vai fluorētām
siltumnīcefekta gāzēm **34**

Licences darbībām ar jonizējošā
starojuma avotiem **4**

Siltumnīcefekta gāzu emisijai **7**

Licences zvejai **181**

Zvejas žurnāli **691**

Atļaujas ārvalsts kuģiem
zinātniskās izpētes
darbu veikšanai Latvijas
teritoriālajā jūrā,
kontinentālajā šelfā un
ekskluzīvajā ekonomiskajā
zonā **30**

Pieņemtie lēmumi, atzinumi un
saskaņojumi **7667**

Ietekmes uz vidi sākotnējais
izvērtējums **405**

Tehniskie noteikumi **2083**

Grozītas, pārskatītas atļaujas
(licences) **871**
Atceltās atļaujas (licences) **447**

Veiktās pārbaudes 2021. gadā

3270

Piesārņojuma jomā

168

Pārbaudes radiācijas
drošībā

4542

Zvejas un makšķerēšanas
pārbaudes

865

Pārbaudes dabas resursu
un dabas aizsardzībā

748

Jūras piesārņojuma
pārbaudes

1733

Sūdzību pārbaudes

Lēmumi par veicamām rīcībām 295
Izpildrīkojumi par piespiedu naudu 203

Rezultatīvie rādītāji

87 % operatoru, kas veic A, B un C iekārtu
piesārņojošas darbības un operatori
dabas resursu izmantošanā
(HES, zemes dzīles, aizsargjoslas)
ievēro vides prasības

11 326
Normatīvo aktu
ievērošanas
pārbaudes kopā

Valsts vides
dienests

2021. gadā Valsts vides dienestam iedzīvotāji visbiežāk ziņoja par:

- Gaisa piesārņojumu (smakām, putekļiem)
- Uzņēmuma piesārņojošo darbību
- Ūdens piesārņojumu

Zivju resursu ieguves kontrole 2021. gadā

Valsts vides dienests

2021.gadā veiktas
3800
zvejas un makšķerēšanas
pārbaudes

1100

zvejas un makšķerēšanas
pārbaudes jūrā
un piekrastes ūdeņos

2700

zvejas un makšķerēšanas
pārbaudes iekšējos
ūdeņos

Izņemti gandrīz

2500

zvejas un makšķerēšanas rīki,
no tiem **~2200**
bezssaimnieka

Par pārkāpumiem zvejas un
makšķerēšanas jomā:

sodītas **750** personas

uzlikta soda nauda **366 500** EUR

Par zivju resursiem nodarītajiem
zaudējumiem pieņemti **< 60** lēmumi;
pārkāpējiem jāatlīdzina **~ 21 000** EUR

2021. gadā zvevejas un makšķerēšanas
kontrolē piedalījās **74** sabiedriskie vides inspektori,
no kuriem **24** zvejas kontroles
komandai pievienojās 2021. gadā

Lai efektīvi un vienoti pārvaldītu Dienesta saņemtos ziņojumus par vides pārkāpumiem, 2020. gadā izveidots Operatīvais koordinācijas centrs (OKC), kurš arī 2021. gadā aktīvi koordinēja pieteikumus par piesārņojumu un dažādu vides pārkāpumu atrisināšanu, sekoja līdzīdi dažādu tiešsaistes vides monitoringa iekārtu informācijai un uzraudzīja kā uzņēmumi savā darbībā ievēro vides prasības.

OKC nodrošina Dienesta vienotā zvanu centra darbību – pieņem zvanus uz tālruni +371 26338800 (24/7), kā arī nodrošina mobilās lietotnes Vides SOS darbību – saņem un izskata iesniegtos pieteikumus, tāpat iedzīvotāji var ziņot Dienestam par vides pārkāpumiem, rakstot uz e-pastu okc@vvd.gov.lv vai Dienesta Facebook (<https://www.facebook.com/videsdienests>) un Twitter (@videsdienests) kontos.

OPERATĪVAIS KOORDINĀCIJAS CENTRS

Piesārņojuma sūdzību pieteikumu pārvaldība
Avārijas situāciju koordinēšana

Kur un kam ziņot par vides pārkāpumiem?

			
Aplikācijā «Vides SOS» 	VVD «Vides SOS» tālrunis +371 26 33 88 00 (24/7)	E-pastā videssos@vvd.gov.lv	Sociālo tīklu vietnēs

2021. gadā saņemti ~ 6700 iedzīvotāju ziņojumi. Visbiežāk sūdzības bijušas par traucējošu smaku. Salīdzinājumā ar 2020. gada ziņojumu statistiku, kur iedzīvotāji pēc Dienesta palīdzības vērsušies gandrīz 8000 reīzu, secināms, ka reģistrēto ziņojumu skaits sarucis par 15%.

Jāatzīmē, ka iedzīvotāji ziņas par iespējamajiem pārkāpumiem Dienestam nodod izmantojot dažādus saziņas kanālus. 2021. gadā saņemti 2182 zvani uz Dienesta diennakts tālruni, no kuriem 1514 bijuši Dienesta kompetencē un nodoti izskatīšanai, savukārt Vides SOS mobilajā aplikācijā saņemti 3764 ziņojumi. Lielākā daļa no Vides SOS aplikācijā saņemtajiem ziņojumiem bijuši par vides piegružošanu, kas tālāk novirzīti atbildīgajām pašvaldībām vai citām sadarbības iestādēm.

Kopumā visbiežāk iedzīvotāji ziņojumus snieguši par piegružošanu, bet sūdzības, ko izskata Dienests, visvairāk bijušas par gaisa kvalitāti, tai skaitā par smakām, kas traucē labsajūtu. Kopumā 46% no visiem ziņojumiem par traucējošu smaku 2021. gadā reģistrēti Rīgā un Pierīgas novados. Savukārt, Vidzemē reģistrēti 17% no visiem ziņojumiem, Kurzemē – 18%, Zemgalē – 7% un Latgalē – 3%.

Vides SOS mobilā aplikācijā
2021. gadā

saņemti 3764 ziņojumi

VIDES
SOS

4/5 no saņemtajiem ziņojumiem - par
vides piegružošanu, kas tālāk novirzīti
pašvaldībām vai citām sadarbības
iestādēm

[Plašāk par saņemtajiem iedzīvotāju ziņojumiem.](#)

2021.gadā reģistrētas arī 27 vides avārijas. Vides inspektori izbrauca un uzraudzīja seku novēršanu 19 vides avārijās. Nozīmīgākās avārijas notikušas martā un novembrī.

Martā Dienesta inspektori, reaģējot uz saņemto informāciju par naftas produktu piesārņojumu Īslīces upē, konstatēja ka Īslīces upē Viesturu pagastā, Rundāles novadā novērojams naftas produktu piesārņojums vismaz 5 km garumā visā upes platumā. Sadarbojoties Dienestam, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam (VUGD) un Valsts policijai (VP), operatīvi izdevies noskaidrot naftas produktu piesārņojuma cēloni Īslīces upē - atklāts nelegāls pieslēgums SIA "LatRosTrans" dīzeļdegvielas cauruļvadam Rundāles novadā. Dīzeļdegvielas noplūde tika novērsta un veikti dīzeļdegvielas piesārņojuma savākšanas darbi Īslīces upē. Dienests informāciju par videi nodarīto kaitējumu nodevis Valsts policijai, kas ierosinājusi kriminālprocesu.

Savukārt novembrī Salacgrīvā ceļu satiksmes negadījuma rezultātā vidē izlija videi un cilvēka veselībai bīstams ķīmisko vielu maisījums, kas saturēja stirolu. Dienesta inspektori kopā ar pašvaldību un tās izvēlēto komersantu apsekoja notikuma vietu un paņēma augsnes paraugus tālākai tās izpētei. Pateicoties Salacgrīvas pašvaldības pārstāvju operatīvai rīcībai, neskatoties uz sarežģīto situāciju, saskaņā ar Valsts civilās aizsardzības plānu, pašvaldības izvēlētajam komersantam izdevās objektīvi īsā laika posmā veikt ķīmiskās vielas savākšanas darbus, novēršot tālāku vides piesārņojuma izplatīšanos.

Tāpat novembrī konstatēta nozīmīga avārija Latgalē, kur 25. novembrī dūņu laukos "Križi" vaļņa nobrukuma rezultātā no dūņu laukiem vidē noplūda 14 000 m³ notekūdeņu attīrīšanas iekārtu dūņas. Laika posmā no 27. novembra līdz 22. decembrim likvidētas notikušās avārijas sekas, pabeigti neatliekamie darbi pie vidē noplūdušo dūņu savākšanas. Savākti un uz drošu novietni nogādāti vairāk kā 13 000 m³ dūņu grunts maisījuma.

2.1.2 EFEKTĪVA ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS KONTROLE

Dienests 2021. gadā turpināja **pastiprināti uzraudzīt atkritumu apsaimniekošanas sistēmu jeb ražotāju paplašinātās atbildības sistēmu (RAS) darbību**. Kopumā 2021. gadā Latvijā darbojās 15 ražotāju atbildības sistēmas, kas nodrošināja ražotāju uzdevumā realizēto preču atkritumu apsaimniekošanu. Vērtējot ražotāju atbildības sistēmu iesniegtos pārskatus par darbību iepriekšējā

periodā, Dienests īpašu uzmanību pievērta atkritumu savākšanas un pārstrādes/reģenerācijas faktu pierādīšanai un noteikto apsaimniekošanas mērķu sasniegšanai.

2021. gadā Dienests apturēja vienas RAS darbību (SIA "Eco Point"), kā arī kopumā veica dabas resursu nodokļa uzrēķinu par neapsaimniekoto atkritumu apjomu vairāk kā 0,1 miliona EUR apmērā. 64 tūkstoši EUR segti no komersantiem izsniegtā finanšu nodrošinājuma, pārējo summu RAS ir seguši no saviem līdzekļiem.

Tāpat pastiprināta uzmanība tika pievērsta nolietotu riepu pretlikumīgu uzglabāšanas vietu kontrolei. Aktualizēts vietu saraksts un uzkrātais apjoms, kā arī ieviests rīcības algoritms rīcībām gadījumos, kad tiek konstatēta pretlikumīga nolietotu riepu uzglabāšana.

2021. gadā Dienests **turpināja kontrolēt atkritumu pārrobežu sūtījumus** Latvijas teritorijā. Veikta 81 pārrobežu atkritumu sūtījumu pārbaude (no tām 26 transporta pārbaudes uz autoceļiem un ostās (kopā pārbaudīti 144 transportlīdzekļi), 13 paziņotu sūtījumu pārbaudes, uzsākot sūtījumu vai to saņemot reģenerācijas iekārtā, 42 pārbaudes tieši atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumos). 22 gadījumos tika konstatētas neatbilstības, t.sk., konstatēti 10 nelikumīgi atkritumu sūtījumi. Piecos gadījumos konstatēts, ka sūtījumos iesaistītajiem uzņēmumiem nav atbilstošas atļaujas vai atļaujas ir apturētas saistībā ar finanšu nodrošinājuma neesamību. Piecos gadījumos konstatēti atkritumu sūtījumi bez Regulas 1013/2006 4. pantā noteiktā paziņojuma saskaņošanas, proti, divi nolietotu transportlīdzekļu sūtījumi, apstrādātas koksnes atkritumu sūtījumi ar kopējo apjomu ~ 4286 tonnu, kā arī 2 nelikumīgi plastmasas atkritumu sūtījumi uz Krieviju. Citos gadījumos konstatētas neatbilstības sūtījumu pavaddokumentu aizpildīšanā, pavadzīmes neaizpildīšana atkritumu pārvadājumu uzskaites valsts informācijas sistēmā vai iesaistīšanās atkritumu pārrobežu sūtījumos bez spēkā esoša finanšu nodrošinājuma atkritumu apsaimniekošanas darbībām.

Atkritumu pārrobežu sūtījumu kontrolēs, galvenokārt, konstatēti nolietotu riepu, plastmasas, gumijas, metāllūžņu, papīra, kartona un plastmasas iepakojuma pārvadājumi.

Iepriekšējo periodu pieredze rāda ka, nelikumīgu atkritumu sūtījumu kopējais risks ir vidējs – 2021. gadā atklāti 22 pārkāpumi atkritumu pārrobežu sūtījumu jomā, t.sk. 10 pārkāpumi klasificēti kā nelikumīgi atkritumu sūtījumi, kas salīdzinoši ar veikto pārbaudu skaitu ir salīdzinoši liels ar tendenci palielināties, kas ir skaidrojams arī ar jaunu prasību ieviešanu (atkritumu sūtījumu aizliegumiem vai prasību pastiprināšanu).

2021. gadā **Dienests sadarbībā ar Valsts ieņēmumu dienestu (VID) Muitas pārvaldi piedalījās Interpola operācijā "30 dienas jūrā"**. Interpola vadītā starptautiskā operācija "30 dienas jūrā" laika posmā no 01.03.2021. līdz 31.03.2021. notika 67 valstīs, iesaistot 300 dažādas aģentūras, iestādes, veiktas 34 000 pārbaudes, lai jūrās un iekšējos ūdensceļos, piekrastes zonās, ostās atklātu jūras piesārņojuma pārkāpumus. Latvijā operācijas ietvaros tika veiktas sešas pārbaudes Rīgas, Liepājas, Ventspils un Salacgrīvas ostās (kopā pārbaudīti 24 transportlīdzekļi un divi kuģi), kā arī sagatavoti atzinumi par 20 sūtījumu atbilstību Regulas 1013/2006 prasībām. Pārbaudu laikā tika konstatēts viens nelikumīgs metāllūžņu atkritumu sūtījums uz Indiju ar kopējo apjomu 17 tonnas, iesaistītajam komersantam nebija spēkā izsniegtā atļauja saistībā ar finanšu nodrošinājuma neesamību. Tāpat 11 gadījumos tika konstatētas neatbilstības Regulas 1013/2006 VII pielikuma dokumentā, piemēram, plastmasas atkritumu sūtījumu gadījumā tiek norādīts neaktuāls Bāzeles konvencijas kods, Bāzeles konvencijas kods netiek norādīts vispār, nebija norādīts faktiskais kravas pārvadātājs un informācija par reģenerācijas iekārtu.

Lai paaugstinātu robežas drošībā iesaistīto iestāžu zināšanas un prasmes atkritumu sūtījumu atpazīšanā, Dienests 2021. gadā **organizēja apmācības par atkritumu pārrobežu sūtījumiem** (teorētiskas un praktisku piemēru analīzes mācības) 72 VID Muitas pārvaldes un 18 Valsts policijas amatpersonām, kā arī apmācības procesā iesaistīja arī Dienesta inspektoros un ekspertus.

Dienests piedalījās starptautiskajā seminārā par ekonomisko noziegumu izmeklēšanas problemātiku "Noziegumu pret vidi apkarošana", prezentējot prasības atkritumu apsaimniekošanai Latvijā un prasības atkritumu pārrobežu sūtījumiem. **Sadarbībā ar Valsts policiju Dienests iesaistījās starptautiskā projektā "OPFA-WASTE"**, kura ietvaros analizēti atkritumu pārrobežu sūtījumi (tendences, konstatētie pārkāpumi, iesaistītas organizācijas) pēdējos trīs gados, t.i., laika periodā no 2018. gada līdz 2021.gadam, projekta darbība turpinās arī 2022. gadā.

Otro gadu pēc kārtas Dienests īstenoja **industriālo zonu un degradēto teritoriju kontroles kampaņu**.

2021. gadā pastiprināta uzmanība pievērsta nolietoto transportlīdzekļu apsaimniekošanai un vides prasību ievērošanai autoservisu darbībā. Pārbaudes veiktas 78 iepriekš identificētos objektos un pārbaudīti 106 uzņēmumi un privātpersonas visā Latvijas teritorijā.

Kontroles kampaņas laikā trīs dienās atklātas 30 nelikumīgas nolietoto transportlīdzekļu izjaukšanas vietas visā Latvijā. 19 vietās konstatēta darbība bez C reģistrācijas. 34 objektos konstatētas citas neatbilstības – pārsvarā tika konstatēti pārkāpumi, kas saistīti ar neatbilstošu atkritumu apsaimniekošanu.

Kontroles kampaņas laikā vides inspektori īstenoja principu "Konsultē vispirms". Kopumā Dienests konsultēja 106 uzņēmumus un privātpersonas par to darbībai nepieciešamo vides atļauju un to kā šo atļauju saņemt, kā arī par vides aizsardzības prasībām dažādās jomās.

Lai nodrošinātu efektīvu notekūdeņu attīrīšanas iekārtu uzraudzību, Dienests 2021. gadā īstenoja 47 **notekūdeņu attīrīšanas iekārtu (NAI) darbības efektivitātes valsts testēšanu**. 92 notekūdeņu paraugu (47 NAI) ņemšanu veica Dienesta inspektori, kuri ieguvuši vides paraugu ņemšanas speciālista sertifikātus, savukārt paraugu testēšanu veica Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūta „BIOR” laboratorija (LATAK-T-012).

Valsts testēšanas ietvaros iegūtie testēšanas rezultāti tika salīdzināti ar Atļaujā noteiktajām piesārņojošo vielu robežvērtībām NAI izplūdē, kā arī Atļaujā limitētajiem piesārņojuma samazinājuma procentiem. Iegūtais rezultatīvais rādītājs – 18 NAI Dienesta veiktie kontrolmērījumi atbilst, savukārt 29 NAI Dienesta veiktie kontrolmērījumi neatbilst.

Valsts testēšanas rezultāti joprojām uzrādīja vairāk piesārņojošo vielu koncentrāciju pārsniegumu vai notekūdeņu attīrīšanas pakāpes nesasniegšanu nekā operatora veiktais monitorings.

Valsts vides dienesta darbības stratēģijā 2021.-2023. gadam viens no prioritāri sasniedzamajiem mērķiem ir **Notekūdeņu atbilstoša attīrīšana pirms novadīšanas vidē**. Šī mērķa sasniegšanai paredzēta virkne uzdevumu, un viens no tiem ir panākt ražošanas notekūdeņu priekšattīrīšanas atbilstību.

Lai sekmētu augstākminētā uzdevuma izpildi, 2021. gadā veiktas sekojošās rīcības:

1. Izveidots riska nozaru ražošanas uzņēmumu saraksts.

Sarakstā tika iekļauti objekti, kuru ražošanas procesos pastāv lielāki riski rasties notekūdeņiem ar augstu piesārņojošo vielu koncentrāciju, un pirms novadīšanas sadzīves vai komunālajās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās nepieciešama to priekšattīrīšana.

Riska nozaru objektu sarakstā prioritāri tika iekļauti Ministru kabineta (MK) 22.01.2002. noteikumu Nr.34 "Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" 5.pielikuma IV daļā norādīto rūpniecības nozaru uzņēmumi, kā arī specifiski uzņēmumi, kuriem jānodrošina ražošanas notekūdeņu priekšattīrīšana.

2. Veikts situācijas (priekšattīrīšanas iekārtu esamība, darbības problēmu identificēšana) izvērtējums objektos, kuriem nepieciešama notekūdeņu priekšattīrīšana.

Šobrīd identificēti 239 objekti, kuriem ir jānodrošina ražošanas notekūdeņu priekšattīrīšana. No kopējā objektu skaita, kuriem nepieciešama ražošanas notekūdeņu priekšattīrīšana, 63 % ir A un B kategorijas piesārņojošās darbības veicēji.

No kopējā objektu skaita, kuriem nepieciešama ražošanas notekūdeņu priekšattīrīšana, 80% uzņēmumos ir ierīkotas priekšattīrīšanas iekārtas, tomēr vienlaikus tikai 47% uzņēmumu nodrošina atbilstošu notekūdeņu attīrīšanu.

Identificētas lielākās riska ražošanas nozares (zivju, gaļas, piena pārstrādes uzņēmumi, augļu un dārzeņu produktu ražošanas uzņēmumi, alus ražotnes un lopkautuves), kurās pastāv būtiskas problēmas attiecībā uz atbilstošu notekūdeņu attīrīšanu un ražošanas notekūdeņu priekšattīrīšanas iekārtu esamību.

Augstākminētās neatbilstības ir vērtējamas kā augsta riska, tādējādi šie objekti pakļauti pastiprinātai Dienesta kontrolei. Tiks turpināta arī informācijas par ražošanas notekūdeņu priekšattīrīšanu ražošanas nozarēs apzināšana un izvērtēšana.

2.1.4 EFEKTĪVA ZVEJAS KONTROLE

2021. gadā uzlabota sadarbība ar sabiedriskajiem vides inspektoriem (SVI), veikta 24 jaunu SVI atestācija, organizēta apmācība un izstrādātas jaunas veidlapas un informatīvie materiāli, kas publicēti Dienesta tīmekļvietnē.

Reģionālajās vides pārvaldēs (RVP) izveidotas zvejas kontroles mobilās grupas, kas veic kontroli visā RVP pārraudzības teritorijā un arī citu pārvalžu pārziņā esošās ostās un jūras piekrastē, nodrošinot neatkarīgu kontroli un biežāku pārkāpumu atklāšanu.

Saskaņā ar Dienesta priekšlikumiem veiktas izmaiņas Zemkopības ministrijas pārziņā esošajā Latvijas zivsaimniecības integrētajā kontroles un informācijas sistēmā (LZIKIS), turpmāk nodrošinot gan iekšējo ūdeņu, gan jūras piekrastes pārbaužu reģistrēšanu tikai elektroniski. Tāpat LZIKIS tiks apkopotas pārkāpumu konstatēšanas vietu un izņemto zvejas rīku atrašanās vietas kartē, lai veiktu uz riska analīzi balstītu inspekciju plānošanu un informācijas analīzi.

Sadarbībā ar Zemkopības ministriju veikta Elektronisko zvejas žurnālu programmas "ERS Klients" pilnveidošana un attiecīgie Zvejas žurnālu moduļi LZIKIS. 2021. gadā atjaunināts Universālas valodas zivsaimniecības datu apmaiņai (FLUX) serveris Zvejas kuģu satelītnovērošanas sistēmas (VMS) datu apmaiņai un nodrošināta VMS datu sūtīšana caur FLUX serveri uz citam ES dalībvalstīm un starptautiskām organizācijām. Kā arī veikti uzlabojumi Nozvejas sertifikātu un zivju produkcijas elektroniskās izsekojamības sistēmas jomās.

Izstrādāti Dienesta iekšējie normatīvie akti:

- Zvejas kontroles kārtība,
- Vadlīnijas rīcībai jūras piesārņojuma gadījumā,
- Vadlīnijas kaitējuma videi un radīto zaudējumu novērtēšanai un atbildības noteikšanai jūras piesārņojuma gadījumā.

2.1.5 DABAS RESURSU IEGUVES KONTROLE

2021. gadā ir iegādāts globālās navigācijas satelītu sistēmas (GNSS) uztvērēja komplekts un planšetdatori (Samsung Galaxy tab Active 3) viedas zemes dzīļu kontroles nodrošināšanai. Apgūstot minēto aprīkojumu, Dienests spēs veikt efektīvāku zemes dzīļu kontroli, pierādījumu fiksēšanai uzmērot dabā objektu raksturojošus punktus ar precīzām koordinātām un augstuma atzīmēm, kā arī nodrošinās ātru un mērķtiecīgu derīgo izrakteņu ieguves projekta prasību ievērošanas kontroli.

Noslēgts līgums par topogrāfiskās uzmērīšanas pakalpojumu sniegšanu Dienestam, lai turpmāk Dienests, konstatējot nelikumīgu derīgo izrakteņu ieguvu, varētu uzdot operatīvi un objektīvi veikt ieguves vietas uzmērīšanu un derīgo izrakteņu ieguves apjoma noteikšanu, ja no operatora puses netiek pienācīgi pildīts Dienesta lēmums par veicamām rīcībām - veikt ieguves vietas uzmērīšanu un iesniegt MK noteikumus Nr.570 (pieņemšanas datums 21.08.2012.) 10.pielikumā prasīto informāciju. Tas dos iespēju iegūt nepieciešamos pierādījumus un administratīvi noteiktos termiņos saukt vainīgās personas pie atbildības, panākot noteikto dabas resursu nodokļa samaksu.

Proaktīvi vērsta uzmanība uz rekultivācijas nepieciešamību derīgo izrakteņu atradnēs, kurās, veicot derīgo izrakteņu krājumu bilances datu analīzi, novērojams ieguves noslēguma posms. Nosūtītas atgādinājuma vēstules ieguvējiem un pašvaldībām, kuru atradnēs derīgo izrakteņu krājumi tuvojas

noteiktā derīgo izrakteņu ieguves limita beigām. Tāpat šiem adresātiem nosūtīts un papildus arī Dienesta mājaslapā publiskots metodiskais materiāls par rekultivācijas kārtību atradnēs.

Kopā ar nodibinājumu "Vides risinājumu institūts" tika sagatavots pieteikums Eiropas Kosmosa aģentūras konkursa uzsaukumam ar mērķi izstrādāt automatizētu uz Sentinel datiem balstītu pakalpojumu derīgo izrakteņu ieguves vietu attālinātai un regulārai uzraudzībai. Vismaz reizi mēnesī sniedzot informāciju par ieguves radītām virszemes izmaiņām, ar minimāli nosakāmo platību - 0,5 ha, kas varētu būt saistītas ar nelikumīgu derīgo izrakteņu ieguvu. Projekta nosaukums "'Sentinel data-based service for remote monitoring of subsoil use and detection of possible illegal mining" ("Uz Sentinel satelītu datiem balstīts pakalpojums zemes dziļū izmantošanas attālinātai uzraudzībai un iespējamās nelegālās derīgo izrakteņu ieguves atklāšanai)". Eiropas Kosmosa aģentūra projektu apstiprināja un tā realizācijas termiņš ir no 2022. gada 1.marta līdz 2023. gada 28. februārim.

2021. gada 30. septembrī pirmo reizi derīgo izrakteņu ieguvējiem tika novadīts seminārs "Normatīvo aktu nosacījumiem atbilstoša derīgo izrakteņu ieguve".

Uzsākts darbs pie sadarbības līguma slēgšanas starp Dienestu un Būvniecības ražotāju asociāciju, lai mazinātu un novērstu ēnu ekonomiku derīgo izrakteņu ieguves un izmantošanas jomā.

Celta Dienestu ekspertu un inspektoru kompetence jautājumā par slēptu derīgo izrakteņu ieguvu aiz dīķa ierīkošanas un novadīti semināri par karšu pārlūku izmantošanu attālinātas derīgo izrakteņu ieguves kontroles procesā un derīgo izrakteņu ieguves vietu kontroli, kontrolē pielietojamajām ekspresmetodēm un veicamajām rīcībām pie dažāda veida pārkāpumiem derīgo izrakteņu ieguves jomā..

2.1.6 SADEDZINĀŠANAS IEKĀRTU KONTROLE

2021. gadā Dienests veica 31 sadedzināšanas iekārtas testēšanu, nosakot gaisu piesārņojošo vielu emisiju. Testēšanai tika izvēlēti operatori, kas līdz 2018. gada 21. decembrim bija saņēmuši Eiropas Savienības fondu atbalstu 2014.-2020. gadu periodā jaunu sadedzināšanas iekārtu uzstādīšanai, lai veicinātu energoefektivitāti un vietējo atjaunojamo energoresursu izmantošanu centralizētajā siltumapgādē.

Rezultātu atbilstība tika vērtēta, balstoties uz Ministru kabineta 2021. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 17 "Noteikumi par gaisa piesārņojuma ierobežošanu no sadedzināšanas iekārtām" 4. pielikumā noteiktajām stingrākajām piesārņojošo vielu emisijas robežvērtībām, kas noteiktas jaunām sadedzināšanas iekārtām.

Rezultāti:

- Testēta 31 sadedzināšanas iekārta (SI);
- 9 SI konstatēta neatbilstība emisiju robežvērtībām (29%)
- 22 SI emisijas atbilst robežvērtībām (71%).

Pārsniegti piesārņojošo vielu robežlielumi:

- Oglekļa oksīdam CO – 7 gadījumi;
- Cietajām daļiņām PM – 3 gadījumi;
- Slāpekļa oksīdiem NOx – 1 gadījums.

Tā kā mērījumi veikti jaunās, salīdzinoši nesen uzstādītās sadedzināšanas iekārtās, datu analīze ļauj izdarīt secinājumu, ka pārsniegumi saistīti ar nepareizu degšanas režīma regulēšanas procesu. Vienā gadījumā, konstatēts, ka netiek darbinātas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas. Iegūtie rezultāti tiks izmantoti Dienesta turpmākā darbā, lēmumu sagatavošanai operatoriem par veicamajām rīcībām, kā arī lēmuma pieņemšanai par administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanu.

Testēšana veikta Latvijas vides aizsardzības fonda finansiālu atbalstu pasākuma (projekta) "Gaisu piesārņojošo vielu emisiju un radioaktivitātes novērtējums no sadedzināšanas iekārtām" (Reģ. Nr. 1-08/214/2020) ietvaros.

2.2 RADIĀCIJAS DROŠĪBAS JOMA

2021. gada 1. februārī stājās spēkā Ministru kabineta 2021. gada 28. janvāra noteikumi Nr.65 "Darbību ar jonizējošā starojuma avotiem paziņošanas, reģistrēšanas un licencēšanas noteikumi", kuros ieviests jauns mazāka riska darbību veids – paziņojamas darbības, kuru veikšanai nav nepieciešama licence vai reģistrācijas apliecība, un noteiktas papildu darbības, kurām nav nepieciešama pat paziņošana. Kopš 2021. gada 1. februāra iesniegumu iesniegšanai un operatoru ikgadējo pārskatu iesniegšanai obligāti izmantojami e-pakalpojumi, kas izveidoti 2020.gadā.

Par tiesību aktu izmaiņām, kā arī ikgadējām aktualitātēm Radiācijas drošības centrs (RDC) divos tiešsaistes semināros informēja vairāk kā 650 operatoru pārstāvjus. Pirmo reizi ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām par dalību ikgadējā seminārā tika piešķirti kredītpunkti. Operatoru izglītošanai Latvijas vides aizsardzības fonda (LVAf) projekta ietvaros izstrādātas vadlīnijas defektoskopijai un vadlīnijas radioaktīvo materiālu transportēšanai.

Stiprinot atbildīgo iestāžu gatavību un sadarbību radiācijas avārijās, tika organizētas atbildīgo iestāžu apmācības par radiācijas drošību. Dienesta RDC 2021.gadā apmācīja radiācijas drošības nodrošināšanā iesaistīto 15 iestāžu (Veselības inspekcija, Zāļu valsts aģentūra, Pārtikas un veterinārais dienests, Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts BIOR, Zemkopības ministrija, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Valsts policija, Nacionālie bruņotie spēki, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Valsts drošības dienests, AiM, Valsts robežsardze, VID Muitas pārvalde) vairāk kā 500 darbiniekus.

Ievērojot, ka 2021. gada 1. aprīlī stājās spēkā MK 2020.gada 15.septembra noteikumi Nr.576 "Prasības aizsardzībai pret jonizējošo starojumu, ko izraisa radionuklīda cēzijs 137 saturs koksnē, kas ieviesta Latvijā no citas valsts", Dienesta RDC veica radiācijas drošības izvērtējumu attiecībā uz ievestās koksnes kvalitāti Latvijas vides aizsardzības fonda projekta "Gaisu piesārņojošo vielu emisiju un radioaktivitātes novērtējums no sadedzināšanas iekārtām" (Nr.1- 08/214/2020) ietvaros. Tika veiktas 37 pārbaudes dažādos Latvijas reģionos – 33 pārbaudes sadedzināšanas iekārtās (pie 26 operatoriem) un 4 pārbaudes pie koksnes ievēdējiem. No 17 pelnu paraugu radioaktivitātes pārbaudēm netika konstatēti gadījumi, kad radioaktivitāte pārsniedz limitu, kad pelnus var apglabāt atkritumu poligonā. Vienā paraugā tika konstatēts, ka pelnos radioaktivitāte pārsniedz limitu, kad pelnus var izmantot lauksaimniecībā.

2021. gadā Dienesta RDC, pildot būvvaldes funkciju attiecībā uz radiācijas būvēm, izsniedza būvatļauju plānotajām būvēm radioaktīvo atkritumu glabātavā "Radons" – jauna radioaktīvo atkritumu tvertne, ilgtermiņa glabātava un pārsegums virs slēgtajām radioaktīvo atkritumu tvertnēm.

RDC turpina aktīvu sadarbību ar Starptautisko atomenerģijas aģentūru (SAEA) – 2021. gadā apstrādājis informāciju par vairāk kā 250 SAEA un citu starptautisko organizāciju organizētajiem pasākumiem, pieteicis dalībai 87 Latvijas pārstāvjus 56 starptautiskos pasākumos. Dienesta RDC 2020. un 2021.gadā īstenoja SAEA nacionālo projektu LAT9015 "Strengthening Overall Radiation Safety Culture in Medicine and Improving the Knowledge Basis of Regulatory Personnel" Dienesta RDC kapacitātes stiprināšanai un radiācijas drošības kultūras veicināšanai medicīnā, pilnveidojot arī ārstniecības iestāžu personāla zināšanas. Nacionālā SAEA projekta ietvaros 2021. gadā tika organizētas tiešsaistes apmācības radiodiagnostikā un kodolmedicīnā, vairāk kā 90 Latvijas medicīnas speciālistiem, piesaistot starptautiskos ekspertus.

2.3 DEPOZĪTA SISTĒMAS DZĒRIENU IEPAKOJUMA IEVIEŠANA LATVIJĀ

14.01.2021. Dienests noslēdza līgumu ar SIA "Depozīta Iepakojuma Operators" par iepakojuma depozīta sistēmas ieviešanu Latvijā. Līdz ar līguma noslēgšanu, tika uzsākts intensīvs darbs pie depozīta sistēmas ieviešanas, lai 01.02.2022. – sistēma sekmīgi varētu uzsākt darbību. Līgums paredz, ka depozīta sistēmas operators nodrošinās sistēmas darbību septiņus gadus – līdz 31.01.2029.

Depozīta sistēma tika ieviesta saskaņā ar noslēgto līgumu un Dienesta saskaņoto pasākumu plānu un termiņiem. Dienests sekoja depozīta sistēmas ieviešanas gaitai, identificēja riskus, par kuriem informēja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, sniedza priekšlikumus darbībām identificēto risku samazināšanai un savlaicīgai novēršanai.

Visā depozīta sistēmas ieviešanas procesā tika organizētas ikmēneša progresa sanāksmes (t.sk. katru mēnesi Dienestam tika iesniegts progresa ziņojums un risku analīze), kurās tika sekots līdzi ieviešanas gaitai un risināti problemātiskie iautājumi, kas varētu kavēt depozīta sistēmas ieviešanu.

Dienests piedalījās SIA "Depozīta Iepakojuma Operators" rīkotajās sanāksmes skaidrojot depozīta sistēmas darbības principus, gan arī organizēja pasākumus depozīta iepakotājiem un tirgotājiem par prasībām, kas stāsies spēkā no 01.02.2022. (depozīta sistēmas darbības sākums).

Saskaņā ar normatīvajiem aktiem Dienests veic ne tikai depozīta sistēmas ieviešanas uzraudzību, bet arī depozīta iepakojuma operatora un to sadarbības partneru darbības uzraudzību un kontroli visā līguma darbības laikā.

2.4 DIENESTA INFORMĀCIJAS SISTĒMU UN DIGITĀLO RISINĀJUMU ATTĪSTĪBA

2021. gadā Dienests starp valsts iestādēm sasniedzis augstāko digitālā brieduma līmeni. 114 iestāžu konkurencē izvirzījies starp līderiem, ieņemot godpilno 2.vietu kopvērtējumā starp valsts iestādēm, kuras atzītas par labākajiem digitālo iespēju izmantošanas piemēriem.

VARAM veiktajā pētījuma noteikts katras iestādes e-indeks, kas ir digitālās vides brieduma novērtējums valsts pārvaldes iestāžu un pašvaldību darbā un pakalpojumu nodrošināšanā.

Pētījuma rezultāti noskaidroti, apkopojot datus par digitālo iespēju izmantošanu valsts iestāžu saziņā ar sabiedrību, klientu apkalpošanā, pakalpojumu nodrošināšanā, iestādes iekšējo procesu darbībā, starpiestāžu sadarbībā, atvērto datu pieejamībā u.c.

VARAM informē, ka starp valsts iestādēm visaugstāko digitālā brieduma līmeni sasniegusi Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra un Valsts vides dienests, kā arī Valsts zemes dienests.

Plašāk: [Valsts vides dienests starp valsts iestādēm sasniedzis augstāko digitālā brieduma līmeni](#)

2021. gadā atvērto datu formātā data.gov.lv publicētas divas jaunas un kopumā vienpadsmit datu kopas, ieviestas jaunas attālinātās kontroles viedās tehnoloģijas (inovatīvas novērošanas tehnoloģijas atkritumu pārvadājumu kontrolē, putekļu monitoringa iekārtas, e-degunu izmantošana smaku kontrolē u.c.), automatizēti kontroles procesi, automatizēta atgādinājumu izsūtīšana, nodrošināta regulāra datu sinhronizācija ar Uzņēmuma reģistra datiem.

Dienests portālā data.gov.lv paplašinājis sabiedrībai pieejamo vides informāciju par piesārņojošas darbības atļaujām un reģistrācijām:

- [A un B kategorijas piesārņojošas darbības atļauju dati](#);
- [C kategorijas piesārņojošas darbības reģistrāciju dati](#).

Datu kopas satur informāciju par A un B kategorijas piesārņojošas darbības atļauju un C kategorijas piesārņojošas darbības reģistrāciju numuriem, piesārņojošas darbības veicēju, izsniegšanas datumiem, darbības adresēm, piesārņojošas darbības veidiem un koordinātām. Atvērtajos datos ir publicēta informācija par spēkā esošajām atļaujām un reģistrācijām, kā arī iekļauta informācija par A un B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujām, kas ir apturētas vai apturētas daļā.

Tāpat 2021. gadā Dienests izveidoja divus jaunus un ērtus e-pakalpojumus klientiem, kā arī divas digitalizētas veidlapas izziņas saņemšanai.

2.5 DIENESTA IEKŠĒJO PROCESU PILNVEIDOŠANA UN ATTĪSTĪBA

Lai efektīvāk identificētu komersantus, kuri savā līdzšinējā darbībā regulāri pārkāpuši vides aizsardzības normatīvo aktu prasības, un novērstu viņu iespējamus pārkāpumus pret vidi nākotnē, ar 2021. gada 1. decembri Dienests izveidojis iekšēju Riska amatpersonu reģistru.

[Plašāk par Riska amatpersonu reģistru.](#)

3 FINANŠU RESURSI UN DIENESTA DARBĪBAS REZULTĀTI 2021. GADĀ

3.1. VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS

Valsts budžeta apakšprogrammas 23.01.00 „Valsts vides dienests” finansējuma izlietojums atspoguļots 1.tabulā. Dienesta īstenotās budžeta programmas un apakšprogrammas atspoguļotas 2.tabulā.

1. tabula. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (EUR)

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	8 626 525	8 821 245	8 787 149
1.1.	dotācijas	8 500 666	8 714 658	8 694 665
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	40 802	45 670	42 093
1.5.	valsts budžeta transferti	85 057	60 917	60 914
2.	izdevumi (kopā)	8 626 525	8 821 245	8 787 149
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	7 811 817	7 838 058	7 809 502
2.1.1.	kārtējie izdevumi	7 811 817	7 838 058	7 809 502
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	814 708	983 187	977 647

2. tabula. Dienesta īstenotās budžeta programmas un apakšprogrammas

Kods	Programma	Apakšprogramma	Projektu skaits
21.00.00	Vides aizsardzības fonds		
21.13.00		Nozares vides projekti	5
23.00.00	Vides politikas īstenošana		
23.01.00		Valsts vides dienests	1
62.00.00	ERAF projektu un pasākumu īstenošana		
62.07.00		ERAF projekti (2014-2020)	1
66.00.00	Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) projektu un pasākumu īstenošana		
66.06.00		EJZF projekti (2014-2020)	4
69.00.00	Mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošana		
69.08.00		Pārrobežu sadarbības programmu darbības nodrošināšana, projekti un pasākumi (2014-2020)	1
69.21.00		Atmaksas valsts pamatbudžetā par Pārrobežu sadarbības programmu finansējumu (2014-2020)	1

3.2. DIENESTA DARBĪBAS REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU IZPILDE

3.2.1. VALSTS BUDŽETA REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU IZPILDE

Darbības rezultāts Nr.1: Izsniegtas atļaujas, licences, tehniskie noteikumi un ietekmes uz vidi sākotnējie izvērtējumi

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	2021. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)
1.	Atļauju dokumenti (atļaujas, licences, tehniskie noteikumi, sākotnējās ietekmes uz vidi novērtējumi) izsniegti atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajos termiņos, tai skaitā ne mazāk kā % izsniegto dokumentu izdošanas laiks ir vismaz par 20% īsāks nekā noteikts normatīvajā aktā (%)	100/75	99,84/83,76

Darbības rezultāts Nr.2: Veikta vides un dabas resursu izmantošanas aizsardzības prasību ievērošanas kontrole

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	2021. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)
1.	Pārbaudīti kuģi gadā no pēdējo trīs gadu laikā Latvijā ienākušo individuālo kuģu vidējā skaita (%)	25	91,2
2.	Paņemto degvielas paraugu sēra satura noteikšanai skaits no pēdējo trīs gadu laikā Latvijā ienākušo individuālo kuģu vidējā skaita (%)	4	100
3.	Piesārņojošo darbību (A, B, C) operatoru skaita īpatsvars, kuru darbībā konstatēti normatīvo aktu pārkāpumi (%)	13	113,1
4.	Dabas resursu izmantošanas (HES, zemes dzīles, aizsargjoslas) pārbauzu īpatsvars, kurās konstatēti pārkāpumi (%)	20	104,3

Darbības rezultāts Nr.3: Nodrošināta ūdens bioloģisko resursu aizsardzība

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	2021. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)
1.	1. Vismaz 60 % no visām zvejas kuģu pārbaudēm jūrā ir veiktas uz zvejas kuģiem, kas pieder pie flotes segmentiem divās augstākā riska kategorijās (%)	80	97,5
2.	2. Vismaz 60 % no visām zvejas kuģu pārbaudēm ostās ir veiktas uz zvejas kuģiem, kas pieder pie flotes segmentiem divās augstākā riska kategorijās (%)	90	87,8
3.	3. Pārbaudīti A kategorijas ūdensobjekti (saskaņā ar Zvejas kontroles programmu iekšējos ūdeņos) ar regularitāti – vidēji divi objekti dienā katrā reģionālās vides pārvaldē (%)	80	109,7
4.	4. Pārbaudīti 50% no licencētās rūpnieciskās komerczvejas tiesību nomniekiem piekrastes ūdeņos (%)	75	97,3

Darbības rezultāts Nr.4: Nodrošināta radiācijas drošības kontrole

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	2021. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)
1.	1. Nodrošināta operatoru darbība ar atļaujām darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem (%)	95	104,2
2.	2. Darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem veikto pārbauzu īpatsvars, kurās konstatēti pārkāpumi (%)	35	102,2

Darbības rezultāts Nr.5: Samazināts piesārņojuma līmenis

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	2021. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)
1.	1. Operatori, kuriem veikti gaisa piesārņojošo vielu un notekūdeņu emisiju kontrolmērījumi un nav konstatēti emisiju robežvērtību pārsniegumi atļaujā norādītajām piesārņojošām vielām (skaits)	70	80,0

2021.gadā Valsts vides dienests pirmo reizi īstenoja valsts testēšanas programmu sadedzināšanas iekārtās un veica kontrolmērījumus 28 gaisa piesārņojošo vielu emisiju iekārtās, kā arī trešo reizi valsts kontroles programma īstenoja 47 notekūdeņu attīrīšanas iekārtās. Robežvērtību pārsniegumus nekonstatēja 42 gadījumos. Notekūdeņu emisiju kontrolmērījumus organizējam problemātiskajās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās, augsts neatbilstību rādītājs bija sagaidāms. Tomēr neatbilstības sadedzināšanas iekārtās būtiski pārsniedza iepriekšējo novērtējumu. Rādītāja pārsniegumi liecina, ka jāturpina un jāpaplašina šādas valsts testēšanas kontrolmērījumu programmas, jo operatoru pašu veiktais monitoringa neatpoguļo patieso situāciju. Diemžēl 2022.gada valsts budžetā netika atbalstīts finansējums šādas programmas īstenošanai, tāpēc tiks pieprasīts no Latvijas vides aizsardzības fonda.

Darbības rezultāts Nr.6: Nodrošina iesniegumu par atbrīvojumu no dabas resursu nodokļu samaksas par videi kaitīgām precēm, iepakojumiem un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem, un transportlīdzekļiem izskatīšanas procesa administrēšanu

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	2021. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)
1.	Izvērtēti iesniegumi (t.sk., iesniegumi par līgumpartneru maiņu) atbrīvojumu saņemšanai no dabas resursu nodokļa samaksas (skaits)	100	90,0

3.2.2. DARBĪBAS STRATĒGIJĀ SASNIEDZAMO REZULTĀTU IZPILDES ANALĪZE

Vides kvalitātes uzlabošana

Rezultāts	Rezultāta rādītājs	2021 (plānots)	2021 (faktiskā izpilde)
Samazināta piesārņojošo darbību negatīvā ietekme uz gaisa kvalitāti	Darbību ar F-gāzēm veicēju un operatoru, kuri izmanto F-gāzes, tai skaitā autoservisu, pārbaužu skaits	100	192
	Veikti iekārtu radīto emisiju gaisā mērījumi un pārbaudīta gaisu piesārņojošajām vielām noteikto emisijas robežvērtību vai emisijas limitu ievērošana	30	30
Mazināta notekūdeņu negatīvā ietekme uz pieņemošajiem ūdensobjektiem	% samazinājums no NAI skaita, kurās netiek nodrošināta notekūdeņu attīrīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām	20%	20%
	Pārskatīto atļauju īpatsvars NAI, kurās tiek pieņemti ražošanas notekūdeņi, atļaujās nosakot nosacījumus PV un BV emisijai vidē	-	10%
	Normatīvi tīro attīrīto notekūdeņu īpatsvars	Atbilstoši VPP 2021-2027	
Atkritumu apsaimniekošanas sistēma nodrošina atkritumu kā resursu racionālu	Depozīta iepakojuma pieņemšanu nodrošina obligātās tirdzniecības vietas	-	85%

izmantošanu, nepiesārņojot vidi	Atkārtoti izmantojamā depozīta iepakojuma atgriešanas kontrole šķirošanas centros un pie ražotājiem (pārbaudīto ražotāju īpatsvars)	-	15%
	Atkritumu izcelsmes izsekojamības kontrolei pārbaudīto uzņēmumu īpatsvars, kas RAS ietvaros nodrošina atkritumu savākšanu	≥20%	54%
	Pārstrādātie kopējie izlietotā iepakojuma daudzumi (% no radītā), (2018 -58,82 %)	-	60%
Samazināta hidrotehnisko būvju negatīvās ietekmes uz upju ekosistēmām	Pārskatītas HES ūdens resursu lietošanas atļaujas, ietverot vienotus nosacījumus	Veikts situācijas novērtējums	
	Mazās HES, kas nodrošina atbilstošu ekoloģisko caurplūdumu		

Skaidrojums:

* Ministru kabineta 2020. gada 16. aprīļa rīkojums Nr. 197 "Par Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plānu"

1.4. punkts: no 2021.-2024.gadam 30 sadedzināšanas iekārtu emisiju mērījumi, no 2022.-2027. - 150 mērījumi

1.5.punkts: no 2021. - 2027.gadam 100 citu (izņemot sadedzināšanas iekārtu) iekārtu radīto emisiju mērījumu rezultāti.

** 45% no A kategorijas piesārņojošās darbībām (33) saistībā ar LPTP nosacījumiem

*** Atbilstoši izstrādātajai Dienesta izstrādātajai visaptverošu lauksaimniecības operatoru kontroles programmai

Uz atbilstības panākšanu vērsta uzraudzība, īstenojot viedu vides kontroli

Rezultāts	Rezultāta rādītājs	2021 (plānots)	2021 (faktiskā izpilde)
Klienti pozitīvi novērtē Dienesta sniegtos pakalpojumus	Klienti ir apmierināti ar Dienesta sniegto pakalpojumu kvalitāti atļauju izsniegšanas un kontroles jomās	75%	85%
	Darbinieki atzīst, ka Dienests pēc vienotas izpratnes piemēro „Konsultē vispirms” principu (%)	60%	66%
Mazināta piesārņojošo darbību un dabas resursu izmantošanas nelabvēlīgā ietekme uz vidi un veselību	Lēmumi par veicamām rīcībām tiek izpildīti laikā (% no veicamām rīcībām)	60%	34%
	A,B un C iekārtu operatoru īpatsvars, kas ievēro darbībai saistošās prasības un nosacījumus piesārņojošās darbības veikšanā (% no pārbaudīto skaita)	87%	85%
	Operatoru īpatsvars, kas dabas resursu izmantošanā (HES, zemes dzīles, aizsargjoslas) ievēro saistošās prasības (% no pārbaudīto skaita)	80%	79%
	Atklāto pārkāpumu īpatsvars pārrobežu atkritumu sūtījumu kontrolēs (%)	10%	26%
Nozvejas apjoms nodrošina zivju resursu aizsardzību un saglabāšanu	Jūrā pārbaudīto divās augstāko riska kategorijas flotes segmentiem piederošo zvejas kuģu īpatsvars (%)	90%	78%
	Ostās pārbaudīto divās augstāko riska kategorijas flotes segmentiem piederošo zvejas kuģu īpatsvars (%)	80%	79%
	Piekraustes ūdeņos pārbaudīto licencēto Rūpnieciskās komerczvejas tiesību nomnieku īpatsvars (%)	75%	73%
	Atklāto zvejas pārkāpumu īpatsvars no iekšējos ūdeņos veiktajām pārbaudēm (%)	4%	2%
	Atklāto zvejas pārkāpumu īpatsvars no ostās veiktajām pārbaudēm (%)	2%	2%
Sasniegta gatavība avāriju situācijām	Ieviesti rīcības algoritmi avārijas situācijās (skaits)	3	3

	Dienesta un iesaistīto institūciju pašvērtējums par gatavībai radiācijas avārijas situācijām (%)	60%	63%
--	--	-----	-----

Pakalpojumu un pārvaldes procesu digitālā transformācija

Rezultāts	Rezultāta rādītājs	2021 (plānots)	2021 (faktiskā izpilde)
Samazinās pakalpojumu sniegšanai patērētais laiks	Elektroniski pieprasīto pakalpojumu īpatsvars	60%	70%
	Izsniegto atļauju dokumentu izdošanas laiks ir vismaz par 20% īsāks par normatīvajos aktos noteikto (% no kopējā dokumentu skaita)	75%	63%
	Pārbaudes ziņojumi tiek sagatavoti 7 dienu laikā pēc pārbaudes objektā	-	-
Sabiedrībai pieejama ticama un aktuāla vides informācija	Sakārtoto datu kopu skaits IS Tulpe	5	5
	Ieviesti risinājumi no operatoriem saņemto pārskatu, atskaišu, ziņojumu iesniegšanai informācijas sistēmā (100% - visi iesniedzamo dokumentu veidi)	Notiek ieviešana	
	Publicēto atvērto datu kopu skaits	1	11
Īstenota mērķtiecīga vides informācijas sistēmu un pakalpojumu pilnveide saskaņā ar Digitālās transformācijas pamatnostādņem 2021-2027	Ieviests C darbības reģistrācijas proaktīvs e-pakalpojums	-	-
	Ieviesta integrēta atkritumu pārvadājumu un uzskaites kontroles sistēmā	-	-
	Izstrādāti piesārņojošo darbību monitoringa datu uzkrāšanas (1) un iesniegšanas (1) risinājumi	-	-
	Ieviesta pilnībā digitāla PPPV sistēma	-	-

Stratēģisko partnerību veidošana un sabiedrības iesaiste vides apziņas celšanai

Rezultāts	Rezultāta rādītājs	2021 (plānots)	2021 (faktiskā izpilde)
	Sagatavoto materiālu (atbalsta un paškontroles rīki) skaits	3	7
	Semināri "Esi zinošs!" operatoriem par rīcībām vides normatīvo aktu prasību ievērošanai un atbilstības panākšanai	5	7
	Veicinātas operatoru zināšanas par Radiācijas "drošības kultūru" (% , par cik paaugstināts operatoru izpratnes līmenis salīdzinājumā ar 2021.gadā veiktās aptaujas rezultātiem	Veikta operatoru aptauja	-
	Konsultāciju vizītes pie operatoriem, kas saņēmuši jaunas atļaujas (% īpatsvars no jaunām piesārņojošām darbībām)	20%	4%
	Pakalpojumu iesniegumi "pareizi ar pirmo reizi" īpatsvars	pieaug	
Ilgtermiņa stratēģiskā sadarbība ar iesaistītajām pusēm palīdz	Tiek īstenota regulāra sadarbība ar NVO (organizāciju skaits)	ne mazāk kā 7	7

sasniegt Dienesta attīstības mērķus	Noslēgti stratēģiskās sadarbības līgumi/nodomu protokoli ar profesionālajām NVO (skaits)	Noslēgti vismaz 5 jauni sadarbības līgumu līdz 2023.gadam	
	Vadības ikgadējās tikšanās ar valsts Pārvaldes sadarbības iestādēm un pašvaldībām (skaits)	ne mazāk kā 7	ne mazāk kā 9
Izveidota efektīva sadarbība ar augstskolām jauno speciālistu piesaistei darbā Dienestā	Noslēgti stratēģiskās sadarbības līgumi ar Latvijas augstākās izglītības iestādēm abpusējai zināšanu pārnesi (skaits)	Noslēgti vismaz 4 beztermiņa sadarbības līgumi līdz 2023.gadam ar LU, RSU, RTU, DU	
	Noslēgto studiju prakses līgumu skaits	pieaug	
Uzlabojas sabiedrības informētība par vides prasībām un Dienesta ieguldījumu vides aizsardzībā	Katru gadu izveidoto izglītojošo Materiālu iedzīvotājiem tēmu skaits par vides prasībām un biežākajiem pārkāpumiem vides jomā	2	10
Sabiedrība aktīvi iesaistās Vides pārkāpumu novēršanā	Sabiedrisko vides inspektoru skaits gada beigās	60	77
	Iesniegto ziņojumu skaits mobilajā lietotnē Vides SOS	5000	3764
	PPS reģistrēto pamatoto pieteikumu īpatsvars	19%	22,6 %

Nepārtraukta organizācijas attīstība, kas balstās uz rezultātu orientētiem, profesionāliem darbiniekiem

Rezultāts	Rezultāta rādītājs	2021 (plānots)	2021 (faktiskā izpilde)
Palielinās darbinieku skaits, kas ilgtermiņā savu profesionālo attīstību saista ar Dienestu	Personāla mainība (2019-18%)	<18%	15%
	Nodarbināto īpatsvars, kas pārtrauc darbu 9 mēnešu laikā pēc uzsākšanas (2019- 27%)	Samazinās pret iepriekšējo gadu	
	Nodarbināto iesaistes indekss (atbilstoši Valsts kancelejas pasūtītā pētījuma rezultātiem; 2019 – 68%, vidējais – 70%)	Nepasliktinās, sasniedz vidējo rādītāju valsts pārvaldē	
	Nodarbinātie sniedz pozitīvu vērtējumu par informācijas apriti (Dienesta darbinieku aptauja)	65%	70%
Nodarbināto prasmju un zināšanu pilnveide palīdz sasniegt Dienesta attīstības mērķus	Nodarbināto īpatsvars, kuri aizpilda paštestus	50%	74%
	Nodarbināto vērtējums par apmācību pieejamību un lietderību (palīdz uzlabot darba sniegumu, 2019.g VK iesaistes pētījumā vērtējums 58%)	65%	Uzlabojās pret iepriekšējo periodu
	Nodarbinātie, kuri aktīvi darbojas tehnoloģiju ieviešanu grupā (skaits)	5	8

4 DIENESTA SNIEGTIE PUBLISKIE PAKALPOJUMI

Dienests atbilstoši vides aizsardzību, zveju, radiācijas drošību un kodoldrošību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai izdod un saskaņo atļaujas, licences, tehniskos noteikumus un citus administratīvos aktus piesārņojošo darbību veikšanai un dabas resursu izmantošanai.

Visvairāk 2021.
gadā izniegtās
atļaujas/
dokumenti

Kopumā 2021. gadā
sniegti **8583**
pakalpojumi

Pakalpojuma veids	Kopējais skaits (izniegts+grozīts)	E-pakalpojuma izmantošana, %
Tehniskie noteikumi 	2083	100
Būvprojektu saskaņošana 	1161	100
Atzini par objektu pieņemšanu ekspluatācijā 	759	
Zemes dziļu izmantošanas licences derīgo izrakteņu pasēs, limiti 	714	
C kategorijas piesārņojošās darbības reģistrācija 	587	100
Ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums 	405	35
A un B atļaujas piesārņojošai darbībai 	353	100
Izsniegti nosacījumi, atzini pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem 	351	
Atļauja atkritumu apsaimniekošanai 	219	100
Licences un reģistrācijas apliecības darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem 	237	100

2021. gadā būtiski pieauga Dienesta e-pakalpojumu izmantošana – Dienesta e-pakalpojumi izmantoti vairāk kā 3500 reizes.

Ņemot vērā ievērojamu pieaugumu e-pakalpojumu izmantošanas apjomos, klientu ērtībai Dienests ieviesis **2 jaunus e-pakalpojumus**. Papildus jau esošajiem e-pakalpojumiem kopš 2021. gada pieejama licenču un reģistrācijas apliecību izsniegšana, grozījumu veikšana un anulēšana darbībām ar aukstuma aģentiem un darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem, kā arī digitalizēta pārskatu iesniegšana par darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem un elektroniski pieejamas veidlapas izziņu saņemšanai.

5 SADARBĪBA DIENESTA FUNKCIJU EFEKTĪVAI NODROŠINĀŠANAI

2021. gadā Dienests organizēja ikgadējās augsta līmeņa tikšanās ar valsts pārvaldes sadarbības iestādēm, kas iesaistītas vides normatīvu ievērošanas kontrolē, robežas kontroles jomā, zvejas kontroles, radiācijas drošības, dabas resursu nodokļa administrēšanas (DRN), avāriju prevencijas / seku likvidācijas u.c. jautājumu risināšanā.

2021. gadā Dienests sanāksmē ar **Valsts ieņēmumu dienestu** apsprieda iestāžu strukturālās izmaiņas un DRN administrēšanu. Tikusi organizēta tikšanās ar **Ventspils brīvostas pārvaldi**, kurā piedalījās gan Ventspils brīvostas pārvaldnieks, gan Ventspils ostas lielākie operatori. Pamatā apspriesta sadarbība un aktuālie e-degunu apkopes jautājumi. Notikušas vairākas sanāksmes ar **Liepājas speciālo ekonomisko zonas pārvaldi**, kurās tikusi prezentēta Dienesta pieeja atļauju produktu grupēšanai un e-degunu monitoringu sistēmas ieviešana. Noorganizēta tikšanās ar **Pārtikas un veterināro dienestu** (PVD) par zvejas uzraudzības jautājumiem. Aktualizēts kontaktu saraksts par PVD reģionālajām nodaļām un panākta vienošanās par saziņu ārpus darba laika un brīvdienās.

Tāpat notikusi arī Dienesta darba tikšanās ar **Rīgas Brīvostu**, kuras laikā runāts par operatīvas informācijas apmaiņu no Rīgas Brīvostas puses avāriju gadījumos, tai skaitā naftas piesārņojuma ostas akvatorija situācijās. Tika apspriesta Dienesta iecere videonovērošanas kameru izmantošanā piesārņojuma kontrolē un jaunā elektroniskā sistēma KAUPS. Pārrunāts jautājums par Rīgas brīvostas operatoru veiktajiem pasākumiem kravas izgarojumu emisijas kontroles sistēmu uzstādīšanai līdz 2021. gada 31. decembrim. Notikusi informācijas apmaiņa par to kā operatori ievieš Smaku un GOS emisiju monitoringa sistēmu, nodrošinot tiešsaistes datu pārraidi arī uz Brīvostas kapteiņa dienestu un Valsts vides dienestu.

5.1 SADARBĪBA AR NVO

2021. gadā Dienests turpināja stiprināt sadarbību ar profesionālajām nevalstiskajām organizācijām (NVO), kuras pārstāv piesārņojošo darbību dažādu nozaru operatoru pieredzes un informācijas regulārai apmaiņai, veidojot stratēģiskās partnerības.

Īstenota sadarbība ar **Latvijas Atkritumu saimniecības uzņēmumu asociāciju** LVAF projekta "Vienotu vadlīniju izstrāde un sabiedrības izglītošana par pareizu būvniecības atkritumu apsaimniekošanu un no pārstrādātiem būvniecības atkritumiem iegūtu materiālu, kā vērtīgu resursu un izejmateriālu izmantošanu būvniecībā" ietvaros.

Projekta mērķis ir novērst nesakritības, kas identificētas starp normatīvajos aktos definēto un reālo praksi būvniecībā, it īpaši komerciālās, būvniecības un objektu demontāžas darbu procesā, pieļaujot būtiskas interpretācijas par to, kā tiek praksē īstenots regulējošos dokumentos noteiktais.

Projekts paredz izstrādāt vienotas vadlīnijas par spēkā esošo normatīvo aktu interpretāciju un pielietojumu praksē, kā arī nozarē iesaistīto ekspertu, dalībnieku un sabiedrības izglītošanas kampaņu kopumā, kas radīs apstākļus mērķtiecīgai aprites ekonomikas principu īstenošanai praksē, aktualizēs ilgtspējīgas un videi draudzīgas būvniecības principu īstenošanu un mazinās negodīgas konkurences iespējas.

Īstenota sadarbība ar **Biedrību "Latvijas Iepakojuma asociācija"** LVAF finansētā projekta "Valsts vides dienesta inspektoru kvalifikācijas paaugstināšana preču iepakojuma kā dabas resursu nodokļa apliekamā objekta aprēķināšanas un kontroles darbībās" ietvaros.

Projekta mērķis ir paaugstināt Dienesta inspektoru kvalifikāciju iepakojuma kā dabas resursu nodokļa apliekamā objekta aprēķināšanā un kontroles jomā.

Projekta ievaros paredzēta mācību programmu un mācību materiālu izstrāde, teorētisks apmācības un praktiskas mācības par iepakojumu kā dabas resursu nodokļa objektu, paaugstinot inspektoru zināšanas

likumdošanas jomā par prasībām attiecībā uz iepakojumu, tā identifikāciju, uzskaiti un svara aprēķināšanu.

Dienests sadarbībā ar biedrību "**International Transport Development Association**" 2021. gada 31. jūlijā pabeidza Latvijas vides aizsardzības fonda finansētu projektu "Kuģa radīto atkritumu un piesārņoto ūdeņu pieņemšanas elektroniskā sistēma (KAUPS)". Projekta rezultātā izstrādāta kuģu radīto atkritumu un piesārņoto ūdeņu pieņemšanas elektroniskās sistēma, ar kuras palīdzību varēs ievadīt un apkopot datus par kuģu radīto atkritumu pieņemšanu Latvijas ostās un veikt riska analīzi, izvēloties pārbaudāmos kuģus, iegūt dažāda veida statistiku un veikt datu apmaiņu par pieņemtajiem atkritumiem ar Starptautisko kravu loģistikas un ostu informācijas sistēmu. Plānots, ka projekta īstenošanas rezultātā izstrādātā Kuģu radīto atkritumu un piesārņoto ūdeņu pieņemšanas elektroniskās sistēma (KAUPS) pāries Valsts vides dienesta īpašumā.

Īstenota sadarbība ar **Latvijas Elektrotehnikas un elektronikas rūpniecības asociāciju**, ieviešot projekta "Valsts informācijas sistēmas Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju reģistrs funkcionalitātes pilnveidošana" rezultātus.

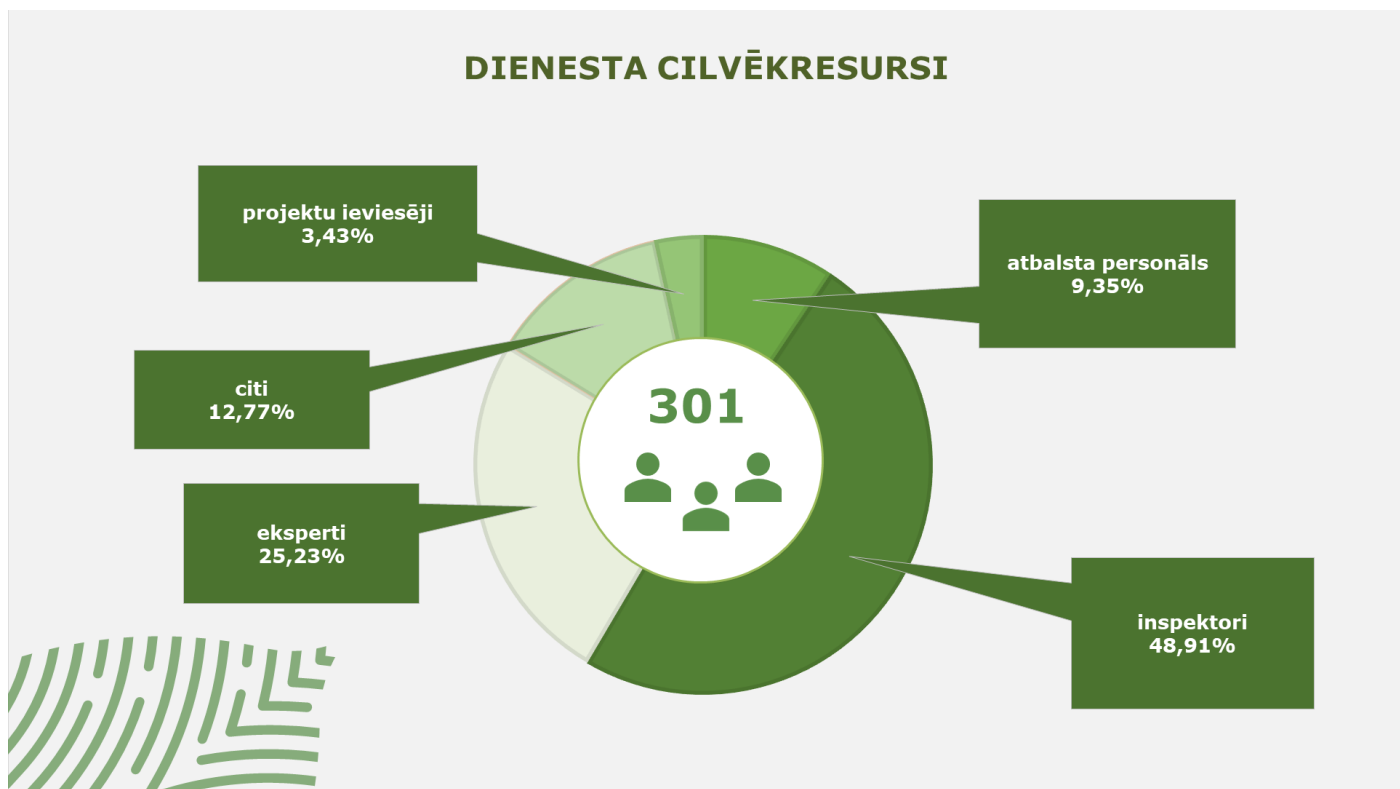
Projekta ietvaros izstrādāti un ieviesti IT risinājumi Valsts informācijas sistēmas "Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju reģistrs" funkcionalitātes uzlabošanai, kā arī izstrādātas Valsts informācijas sistēmas "Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju reģistrs" lietošanas instrukcijas, kas ir paredzētas elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājiem un Dienesta un VARAM darbiniekiem.

Veikta aktuālās informācijas apmaiņa ar **Latvijas Kūdras asociāciju** un biedrību "**Baltijas Metāllūžņu pārstrādātāju asociācija**".

Noorganizēta tikšanās ar **Latvijas Medicīnas inženierzinātnes un fizikas biedrību** par aktuālajiem jautājumiem, kā arī ar **Mazo HES asociāciju** par atļauju pārskatīšanu, apspriesti jautājumi par grozījumiem likumā "Par hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošumu", par dabas resursu nodokli un ūdens resursu lietošanas atļauju (ŪRLA) nosacījumiem. Noorganizēta tikšanās ar Vides konsultatīvās padomes locekļiem, lai informētu par Dienesta darbības prioritātēm 2021. gadā, tai skaitā, lai informētu par depoziētās sistēmas ieviešanas aktualitātēm.

Tika aizvadīta pašvaldību sadarbības tīkla "Vides aizsardzība" tikšanās ar VARAM, Dienesta un NVO pārstāvjiem. Tika diskutēts par būvniecības atkritumu apsaimniekošanu, par darbībām applūstošajās teritorijās un nelikumīgu applūstošo teritoriju uzbēršanu un par atkritumu izmantošanu izrakto tilpņu aizbēršanā.

6 PERSONĀLS

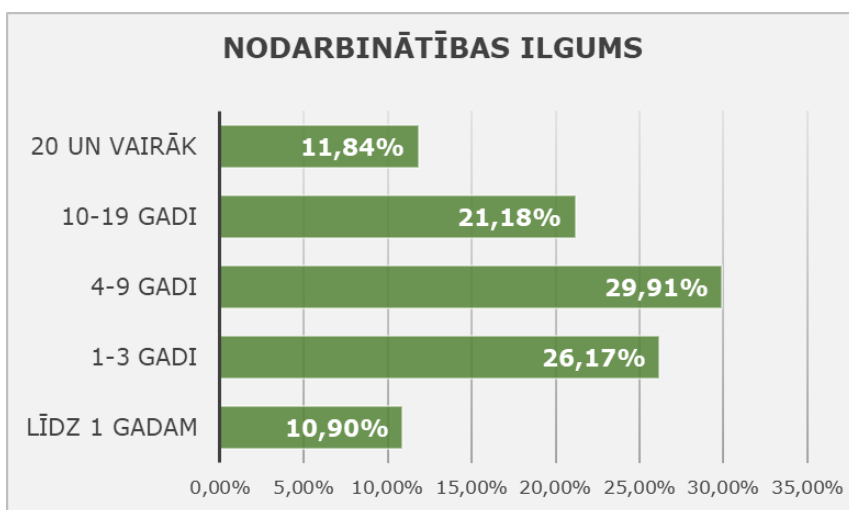

Amata vietu skaits dienestā 2021. gada 31.janvārī bija 315 amata vietas, no kurām 252 ierēdņa un 63 darbinieku amata vietas, un projektu komanda ar 5 amata vietām.

2021. gadā nodibinātas valsts civildienesta attiecības un darba tiesiskās attiecības ar 40 nodarbinātajiem, savukārt izbeigtas ar 43 nodarbinātajiem. 2021. gadā nodarbināts vidēji 301 nodarbinātais, savukārt vakanto amatu skaits samazināts līdz 3,45% no kopējā amatu vietu skaita. Nodarbināto mainība 2021. gadā samazinājās līdz 14,24%. 2020. gadā mainība bija 17,43%.

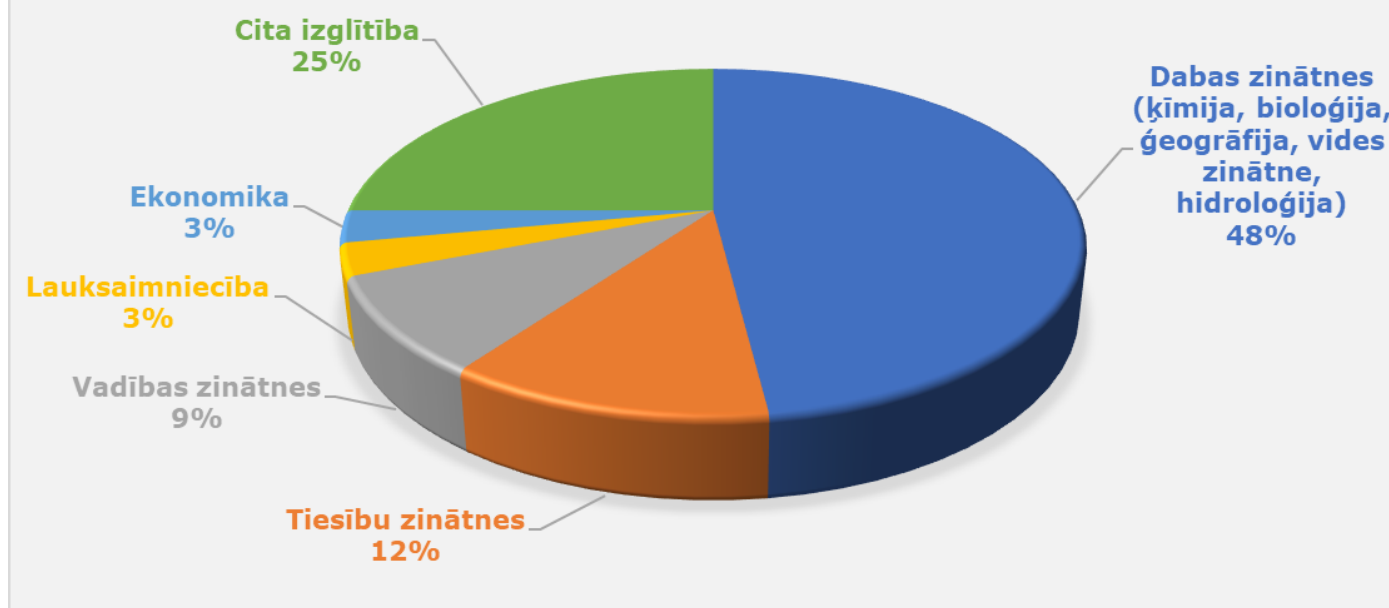
2021. gada beigās Dienestā bija nodarbinātas 298 personas, ievērojama nodarbināto daļa strādā četrus un vairāk gadu. No visiem dienestā nodarbinātajiem 59% ir sievietes un 41% vīrieši. Nodarbināto vidējais vecums ir 43 gadi.

12% personāla nav vecāki par 30 gadiem, 33% personāla ir vecumā no 30 līdz 39 gadiem, 22% personāla ir vecumā no 40 līdz 49 gadiem, 22% personāla ir vecumā no 50 līdz 59 gadiem un 11% personāla ir vecumā no 60 gadiem un vairāk.

2021. gadā Dienestā 87% strādājošo ir ar augstāko izglītību, 5% ar pirmā līmeņa augstāko izglītību un 8% ar vidējo vai vidējo-profesionālo izglītību. Lielākā daļa darbinieku jeb 48% ieguvuši izglītību dabas zinātnes jomā.

DIENESTĀ NODARBINĀTO IZGLĪTĪBA PA JOMĀM

Turpinot 2020. gadā iedibināto tradīciju, 2021. gadā svinīgā pasākumā trīs nodarbinātie saņēma piemēnas nozīmīti par Dienestā nostrādātiem 10 un vairāk gadiem. Par nodarbināto ieguldījumu uzdevumu izpildē vides aizsardzības jomā, septiņi nodarbinātie saņēma Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas atzinības rakstus, savukārt 10 nodarbinātie saņēma Dienesta atzinības rakstus un septiņi nodarbinātie Dienesta pateicības par ieguldījumu Dienestam svarīgu uzdevumu kvalitatīvā izpildē.

6.1 DARBINIEKU ZINĀŠANU UN IEMAŅU PILNVEIDOŠANA

Viens no Dienesta darbības stratēģijas 2021.-2023. gada mērķiem ir būt "organizācijai, kas mācās un tiecas uz profesionālo izcilību". Lai to īstenotu, Dienests 2021. gadā rīkoja padziļinātas mācības darbiniekiem par tādiem konkrētiem vides aizsardzības jautājumiem kā ieguves vietu projektēšana un derīgo izrakteņu ieguve, medicīniski radioloģisko ierīču tehnisko parametru mērīšana, notekūdeņu apsaimniekošana, gaisa kvalitātes monitorings, vidējas jaudas sadedzināšanas iekārtu emisiju kontrole un šķīdinātāju apsaimniekošanas bilances sagatavošanas principi. Daļa inspektoru piedalījās speciālās paš aizsardzības metožu mācībās, mācībās par pierādīšanas līdzekļiem administratīvā pārkāpuma procesā, kā arī apguva kursu par tālvadības gaisa kuģu sistēmām, kas palīdzēs efektīvāk veikt zvejas, piesārņojuma un zemes dzīļu ieguves kontroli. Tāpat daļa darbinieku apguva vispārīgas prasmes, kas saistītas ar procesu vadību, komunikāciju un digitālajām prasmēm – tika rīkotas mācības par pakalpojumu procesu novērtēšanu un pārveidi, problēmsituāciju cēloņu – seku sakarību izpratni ar "5 kāpēc" metodi, vizuālo plānošanu, cilvēku vadīšanu, kompetenču intervijām, attālināto sapulču vadīšanu, Office 365 rīku izmantošanu, prezentācijas prasmēm, publisko runu, kā arī notika individuālie mediju treniņi augstākā līmeņa vadītājiem. Lai veicinātu darbinieku pašvadītu mācīšanos, pieejamie mācību materiāli un paštesti ir ievietoti Dienesta iekštīklā.

Reizi ceturksnī tika rīkotas Jauno darbinieku dienas, kuru ietvaros jaunie darbinieki iepazinās ar Dienesta vadību un struktūrvienību vadītājiem, kā arī uzzināja par iestādes vērtībām, stratēģiskajām prioritātēm, galvenajiem darba uzdevumiem un struktūrvienību funkcijām. Jauno darbinieku dienu ietvaros notika arī seminārs par mentālajiem modeļiem un adaptāciju jaunā darba vietā.

Vismaz vienā mācību pasākumā piedalījušies 185 darbinieki. Gada laikā mācībām veltītais laiks: ~4500 cilvēkstundu.

2021.gadā notika pirmais pieredzes apmaiņas pasākums, kurā RVP darbinieki dalījās ar labās prakses piemēriem saistībā ir krimināllietu ierosināšanu par pārkāpumiem vides jomā. Pieredzes apmaiņas pasākumi par dažādām tēmām tiks turpināti arī 2022.gadā.

7 KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

7.1 SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA UN IZGLĪTOŠANA

2021. gadā Dienests turpināja aizsākto darbu, informējot un izglītojot sabiedrību par tā kompetencē esošiem jautājumiem – vides aizsardzības, radiācijas drošības, kodoldrošības un dabas resursu izmantošanas jomās.

Regulāri tika sagatavota un plašsaziņas līdzekļos izplatīta informācija par Dienesta aktualitātēm, kā arī organizēti publicitātes pasākumi – intervijas radio un televīzijā, ekspertu viedokļi rakstošajos medijos un preses konferences. Tāpat informācija ievietota Dienesta tīmekļa vietnē www.vvd.gov.lv

Dienesta tīmekļa vietne ir pievienojusies Valsts un pašvaldību iestāžu tīmekļvietņu vienotai platformai – tagad tīmekļa vietnē www.vvd.gov.lv apmeklētājiem ir iespēja ērtāk un drošāk iegūt dažādu informāciju par Dienesta kompetencē esošajiem jautājumiem, izmantojot gan datoru, gan mobilās ierīces, kā arī viegli piekļūstama cilvēkiem ar invaliditāti. Jaunā tīmekļvietne tapusi Valsts kancelejas projekta "Valsts un pašvaldības iestāžu tīmekļvietņu vienotā platforma" ietvaros.

Lietotāju ērtībai Dienests ir izveidojis atsevišķu Dienesta publisko datu reģistru vietni <https://registri.vvd.gov.lv/>, kurā vienkopus pieejama informācija par Dienesta izsniegtajām atļaujām un licencēm, tehniskajiem noteikumiem, lēmumiem par ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) piemērošanu, dabas resursu, vides aizsardzības un radiācijas drošības kontroli un citiem reģistriem, putekļu monitoringu, iesniegumiem, kalkulatoriem, kā arī pieejama piesārņojošo vietu karte.

Visi šajā vietnē pieejamie dati no Dienesta reģistriem ir pieejami tiešsaistē, bez piekļuves ierobežojumiem un bez maksas.

Valsts vides dienests

Izsniegtās atļaujas un licences

Izsniegtie tehniskie noteikumi

Lēmumi par IVN piemērošanu

Dabas resursu kontrole

Vides aizsardzības kontrole

Citi reģistri

Putekļu monitoringi

Iesniegumi un informatīvie paziņojumi

Kalkulatori

Piesārņojošo darbību vietu karte

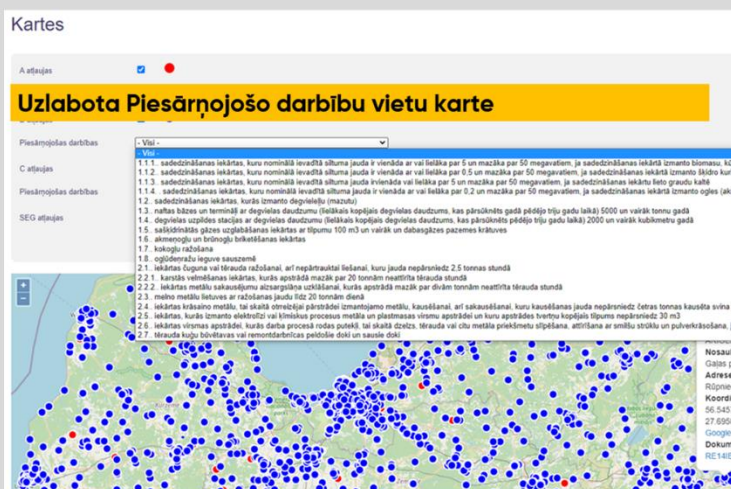
VALSTS VIDES
DIENESTA
E-PAKALPOJUMI:
INFORMĀCIJAS
SISTĒMA "TULPE"

Valsts vides dienests

Valsts vides dienesta publisko datu reģistri: registri.vvd.gov.lv

- Publiski pieejami visu piesārņojošo darbību operatoru kontroles ziņojumi
- Pilnveidoti kalkulatori dabas resursu nodokļa aprēķinam par notekūdeņu emisijām un vidē emitētā piesārņojuma apjomu
- Publicēti dati par jaunām mazas un vidējas jaudas sadedzināšanas iekārtām

Savukārt, lai nodrošinātu nepastarpinātu komunikāciju ar sabiedrību, Dienests saziņā ar sabiedrību aktīvi turpināja izmantot sociālo mediju platformas.

Informācija par Dienesta aktualitātēm tika sniegta sociālo mediju platformā *Twitter*, kā arī Dienesta kontā sociālo mediju platformā *Facebook* – @videsdienests.

7.2 POZITĪVĀ PIEMĒRA POPULARIZĒŠANA – “ZAĻĀS IZCILĪBAS BALVA”

Atzīmējot Pasaules vides dienu Latvijā, 2021. gadā Dienests sesto gadu pēc kārtas pasniedza apbalvojumu “Zaļās izcilības balva”, ko pasniedz uzņēmējiem – piesārņojošo darbību veicējiem par izcilu sniegumu vides jomā, kā arī organizēja semināru par vides datiem.

Svinīgā ceremonijā par izciliem sasniegumiem vides aizsardzībā apbalvoti septiņi uzņēmumi un Dienesta sadarbības partneris – Latvijas Republikas Prokuratūras Daudznozaru specializētā prokuratūra, kā arī pasniegta veicināšanas balva nominācijā “Zaļā izcilības balva atkritumu apsaimniekošanā un sanācijā”.

Dienests 2021. gadā ieviesa jaunu pieeju gada balvas vides aizsardzībā “Zaļā izcilība 2021” pretendentu izvirzīšanā un vērtēšanā, kā arī pirmo reizi balva tika pasniegta izcilākajam sadarbības partnerim. Atbilstoši gada balvas nolikumam, uzņēmumi sevi nevarēja izvirzīt balvas saņemšanai, to darīt bija aicinātas profesionālās asociācijas (organizācijas), pašvaldības, kā arī valsts pārvaldes iestādes.

[Plašāk par “Zaļā izcilība 2021”.](#)

Savukārt organizētajā seminārā par vides datiem tika apspriesti publiski pieejamie vides un dabas dati. Semināra dalībnieki informēja, kur praktiski iegūt vides datus un kā tos izmantot, lai iestātos par savām tiesībām dzīvot tīrā vidē. Seminārā piedalījās Dienesta, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" (LVGMC) un Dabas aizsardzības pārvaldes (DAP) eksperti.

Seminārs “VIDES DATI zinošai sabiedrībai. Kur iegūt? Kā izmantot?” un svinīgā gada balvas “Zaļā izcilība 2021” laureātu apbalvošana tika straumēta tiešsaistē Dienesta Facebook kontā, **ieraksti ir publicēti arī Dienesta YouTube kontā:**

“Zaļā izcilība 2021” ceremonija

Seminārs “VIDES DATI zinošai sabiedrībai. Kur iegūt? Kā izmantot?”:

- [Semināra 1.daļa](#)
- [Semināra 2.daļa](#)
- [Semināra 3.daļa](#)
- [Diskusija](#)

7.3 SABIEDRĪBAS INFORMĒTĪBA PAR RADIĀCIJU

Sabiedrības informēšanai par radiācijas drošību 2021. gadā Dienesta RDC sagatavoja un tīmekļvietnē publicēja piecus informatīvos materiālus:

1. **Jautājumi un atbildes par radiāciju;**
2. **Materiāls par priekšmetiem un plaša patēriņa precēm ar paaugstinātu radioaktivitāti,** kas ir izstrādāts, lai informētu sabiedrību par radioaktīviem priekšmetiem, kas atrasti Latvijā, un kādiem priekšmetiem būtu jāpievērš uzmanība, ja tie nonāktu redzeslokā;
3. **Materiāls par Latvijai tuvākajām atomelektrostacijām;**
4. **Materiāls par aizsardzības pasākumiem radiācijas avārijās** par drošības pasākumu zonām, kas tiek noteiktas ap atomelektrostacijām, un aizsardzības pasākumiem, kas ievērojami atomelektrostaciju avāriju gadījumā;
5. **Materiāls par radiācijas drošības nosacījumiem ievestai koksnei un pelniem.**

Dienesta RDC sadarbībā ar tirgus un sociālo pētījumu centru "Latvijas fakti" 2021.gadā veica kvantitatīvu pētījumu - sabiedriskās domas aptauju par zināšanām un informācijas pieejamību radiācijas drošības jomā trim respondentu grupām – iedzīvotāji (423 respondenti), operatori (290 respondenti) un valsts iestādes (179 respondenti). Aptaujas tika veiktas un ilustratīvās infografikas un analītiskais apkopojums tika sagatavots LVAF projekta "Izglītojoša kampaņa "Esi zinošs!" vides normatīvo aktu prasību ievērošanai un atbilstības panākšanai" (Reģ. Nr.1-08/196/2020) ietvaros.

51% no aptaujātajiem Latvijas iedzīvotājiem nesaskata būtiskus radiācijas riskus Latvijā, 21% uzskata, ka Latvijā pastāv radiācijas riski, savukārt 28% respondentu trūkst informācijas, lai novērtētu riskus. Pozitīvi vērtējams fakts, ka 87% respondentu zina, kā rīkoties, atrodot iespējami radioaktīvu priekšmetu.

Reprezentatīva Latvijas sabiedrības izlase, 423 Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 16 gadiem, 2021.gadā; aptauja veikta ar Latvijas vides aizsardzības fonda atbalstu

8 SADARBĪBAS PARTNERU FINANSĒTO PROGRAMMU UN ĀRVALSTU IEGULDĪJUMU PROGRAMMU IETVAROS ĪSTENOTO PROJEKTU REZULTĀTI UN LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS

VALSTS BUDŽETA APAKŠPROGRAMMAS „NOZARES VIDES PROJEKTI” FINANSĒTIE PROJEKTI

Pārskata periodā ar valsts budžeta apakšprogrammas 21.13.00 “Nozares vides projekti” finansējuma atbalstu īstenoti 5 (pieci) projekti par kopējo summu 189 721 EUR:

1. Projekta **“Kompetenču laboratorija”** (reģ. Nr. 1-08/195/2020) ietvaros sniegts ieguldījums Dienesta darbinieku specifisko zināšanu apgūšanā un prasmju attīstīšanā, lai veicinātu nepārtrauktu iestādes attīstību, kas balstās uz profesionāliem un uz rezultātu orientētiem darbiniekiem. Izlietotais finansējums – 63 249,89 EUR;
2. Projekta **“Izglītojoša kampaņa “Esi zinošs!” vides normatīvo aktu prasību ievērošanai un atbilstības panākšanai”** (reģ. Nr. 1-08/196/2020) ietvaros izstrādāts metodisko materiālu kopums un vadlīnijas operatoriem, izveidots video palīgs operatoriem par e-pakalpojumu lietošanu, organizēti pieci semināri operatoriem un apbalvoti “Zaļā izcilība 2021” laureāti, kā arī izveidoti izglītojoši materiāli iedzīvotājiem. Izlietotais finansējums – 43 420,25 EUR;
3. Projekta **“Gaisu piesārņojošo vielu emisiju un radioaktivitātes novērtējums no sadedzināšanas iekārtām”** (reģ. Nr. 1-08/214/2020) ietvaros veikta radioaktivitātes cēzija Cs-137 noteikšana akreditētā laboratorijā 70 koksnes kurināmā vai pelnu paraugiem, veikts rezultātu apkopojums, kā arī veikta gaisu piesārņojošo vielu no 31 sadedzināšanas iekārtām paraugu ņemšana un testēšana akreditētā laboratorijā. Izlietotais finansējums – 20 227,65 EUR;
4. Projekta **“Prasību noteikšana APUS transformācija”** (reģ. Nr. 1-08/59/2021) ietvaros veikta gan esošās Atkritumu pārvadājumu valsts uzskaites sistēmas (APUS), gan nākotnes biznesa procesu un prasību analīze un definēšana, iekļaujot biznesa procesu kartes, definēta informācijas sistēmas arhitektūra, noteiktas funkcionālās un nefunkcionālās prasības un sagatavotas rekomendācijas iepirkuma piedāvājuma vērtēšanas kritērijiem un pretendenta atlases nosacījumiem atbilstoši izstrādātajai tehniskajai specifikācijai. Izlietotais finansējums – 39 954,20 EUR;
5. Projekta **“Vides normatīvo aktu analīze elektroniskai vides monitoringu datu pārvaldībai”** ietvaros (reģ. Nr. 1-08/61/2021) identificēti ārējie vides normatīvie akti, kuros dublējās pienākums operatoram iesniegt datus, pārskatus, ziņojumus un atskaites piesārņojuma jomā. Izlietotais finansējums – 22 869,00 EUR.

EJZF FINANSĒTIE PROJEKTI UN ZIVJU FONDA FINANSĒTIE PROJEKTI

2021. gadā ar Eiropas jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) atbalstu īstenoti četri projekti:

- Projekta **“Zvejas kontroles kapacitātes pilnveidošana”** (Nr. 20-00-F03601-000003) ietvaros iegādāti 55 portatīvie datori zvejas inspektoriem un paaugstinātas veiktspējas

stacionārais dators Zvejas kontroles departamenta (ZKD) Zvejas pārraudzības daļai atbilstoši mūsdienu tehnoloģiskajām prasībām. 29 Dienesta zvejas kontroles inspektori Latvijas Jūras akadēmijā apguva "Drošības pamatkursa" teorētisko un praktisko daļu, iegūstot zināšanas un prasmes rīcībai negadījumā jūrā vai uz kuģa. Projekta ietvaros veiktas zvejas pārbaudes jūrā ar Dienesta inspekcijas kuģi "Mare" ar kopējo reisu ilgumu – 20 dienas. Kontroles rezultātā tika konstatēti vairāki nozīmīgi zvejas pārkāpumi. Šīs projekta aktivitātes ietvaros nodrošināta Latvijas zvejas inspektora dalība Ziemeļaustrumu Atlantijas zvejniecības komisijas (NEAFC) kontroles misijā 2021. gada jūlijā - augustā, nodrošinot starptautisko saistību izpildi. Projekta izmaksas ir 116364,54 EUR.

- Projekta **"Zvejas novērotāja un kuģu dzinēju jaudas pārbaudžu nodrošināšana"** (Nr. 20-00-F03601-000002) ietvaros 2021. gadā tika īstenots projekta 1.posms - veiktas 3 zvejas kuģu dzinēju jaudas pārbaudes Baltijas jūrā un Rīgas jūras līča ūdeņos. Kopējās izmaksas – 22200,00 EUR.
- Projekta **"Zvejas kontroles un personāla kvalifikācijas pilnveidošana"** (Nr. 21-00-F03601-000001) ietvaros tika iegādātas 58 ķermeņa kameras zvejas kontroles inspektoriem pārbaudes gaitas ierakstīšanai un uzraudzīšanai, kā arī pierādījumu fiksēšanai. Projekta kopējās izmaksas ir 110692,45 EUR.
- Projekta **"Zvejas kontroles aprīkojuma iegāde"** (Nr. 21-00-F03601-000003) ietvaros iegādātas 11 speciāli aprīkotas apvidus automašīnas zvejas kontroles veikšanai, inspektoru aprīkojuma un izņemto nelikumīgo zvejas rīku transportēšanai. Projekta kopējās izmaksas ir 393 525,06 EUR.

2021. gadā Dienests īstenoja **trīs Zivju fonda finansētus projektus**, lai nodrošinātu zvejas kontroles inspektoros ar aprīkojumu saskaņā ar Dienesta zvejas kontroles tehniskā nodrošinājuma standartu:

- Projekta **"Zvejas kontroles tehniskās kapacitātes pilnveidošana"** (Nr. 21-00-S0ZF03-000008) ietvaros iegādātas 4 termokameras, 7 laivas, laivas pārklājs, kajaks, 3 laivu dzinēji, 4 piekabes, motorizētas sniega kamanas, 33 LED lukturi, 3 videokameras, planšetdators, 3 laivas kompresori un kvadracikls. Piešķirtais finansējums - 49 637,96 EUR.
- Projekta **"Zvejas kontroles pierādījumu fiksēšanas aprīkojuma pilnveide"** (Nr. 21-00-S0ZF03-000032) ietvaros iegādātas 2 termokameras un drons ar komplektāciju. Projekta finansējums 9351,70 EUR.
- Projekta **"Zvejas kontroles novērošanas aprīkojuma papildināšana"** (Nr. 21-00-S0ZF03-000042) rezultātā Dienesta zvejas kontroles novērošanas aprīkojums tika papildināts ar vienu zemūdens un divām bezvadu novērošanas kamerām. Zivju fonda piešķirtais finansējums 1022,40 EUR.

EIROPAS REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS FONDA LĪDZFINANSĒTAIS PROJEKTS

Dienests turpināja realizēt Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansēto projektu **„Vēsturiski piesārņoto vietu "Inčukalna sērskābā gudrona dīķī" sanācija, II posms"**. Darbi noritēja atbilstoši plānotajam darbu grafikam. 2021.gada 10.februārī tika pabeigti sanācijas darbi, t.sk. arī būvdarbi Dienvidu sērskābā gudrona dīķī, savukārt Ziemeļu dīķī turpinājās defektu pazīošanas periods. No dīķiem izvestā gudrona, kas sagatavots kā sekundārais kurināmais, droša utilizācija turpināsies līdz 2023.gadam. Uz 2021.gada 31.decembri utilizēti jau 85 % no sekundārā kurināmā apjoma.

INTERREG CENTRĀLĀ BALTIJAS JŪRAS REĢIONA PROGRAMMA

INTERREG Centrālā Baltijas jūras reģiona programmas projekta **"Ilgspējīga biogēnu pārvaldība biogāzes ražošanas procesā"** ietvaros sagatavots esošās situācijas ziņojums, veiktas analīzes ievades un izvades biomasām 22 biogāzes stacijās, lai noskaidrotu Latvijā izmantoto un iegūto biomasu sastāvu, slāpekļa zudumus biogāzes ražošanas procesā un barību vielu importa daudzumu, un to potenciālos noplūdes riskus, kā arī īstenots biogāzes stacijas smaku tiešsaistes monitoringa pilotprojekts un izveidots labās prakses saraksts par biogāzes staciju darbībām, institucionālo pārvaldību, avāriju novēršanu, jaunākajām tehnoloģijām un atbalstu biogāzes stacijām.

9 PLĀNOTIE PASĀKUMI 2022. GADĀ

Īstenot Atļauju dokumentu izsniegšanas centralizāciju, izveidojot jaunu struktūrvienību – Atļauju pārvaldi, kura centralizēti izsniegs visas vides aizsardzības normatīvajos aktos noteiktās atļaujas, licences, tehniskos noteikumus un citus atļauju dokumentus.

Uzraudzīt Depozīta sistēmas darbības uzsākšanu – 01.02.2022. saskaņā ar Iepakojuma likuma Pārejas noteikumu 11. punktu darbību uzsāk dzērienu iepakojuma depozīta sistēma, nosakot arī Dienesta atbildību attiecībā uz sistēmas darbības uzraudzību.

Īstenot Lauksaimniecības operatoru kontroles programmu 2021.-2025.gadam.

Īstenot neatkarīgu gaisu piesārņojošo vielu emisiju mērījumu no sadedzināšanas iekārtām un citu piesārņojošo darbību programmu – 2022.gadā plānots veikt 30 sadedzināšanas iekārtu un 15 citu piesārņojošo darbību iekārtu testēšanu.

Īstenot atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2021.-2028. gadam pasākumus.

Turpināt pakalpojumu un pārvaldes procesu digitālo transformāciju.

Pilnveidot zemes dziļu izmantošanas attālināto uzraudzību – No 01.03.2022.-28.02.2023. tiks īstenots Eiropas Kosmosa aģentūras atbalstītais projekts "Uz Sentinel datiem balstīts pakalpojums zemes dziļu izmantošanas attālinātai uzraudzībai un iespējamās nelegālās derīgo izrakteņu ieguves atklāšanai", ko Dienests īsteno sadarbībā ar vadošo partneri nodibinājumu "VIDES RISINĀJUMU INSTITŪTS".

Nodrošināt makšķerēšanas un zvejas kontroli īpaši aizsargājamās dabas teritorijās – Likumprojekts par Zvejniecības likuma grozījumiem paredz, ka pēc to pieņemšanas un stāšanās spēkā, Dienests pārņems no Dabas aizsardzības pārvaldes zivju resursu aizsardzības un uzraudzības pasākumu veikšanu īpaši aizsargājamās dabas teritorijās.

Informēt sabiedrību par radiācijas drošību un vēsturisko radioaktīvo priekšmetu nodošanas kampaņu – 2022.gadā Dienests īsteno plašākus sabiedrības informēšanas pasākumus par radiācijas drošību, par iespējamiem riskiem, kā arī tiks organizēta iespēja iedzīvotājiem bez maksas nodot apglabāšanai vēsturiskos radioaktīvos priekšmetus.

Turpināt darbu pie gatavības un rīcības radiācijas avārijās pilnveidošanas starpinstitutionālās darba grupas ietvaros, noslēdzot darbu pie algoritmu izstrādes valsts un reģionāla mēroga radiācijas avārijās, kā arī sagatavojot priekšlikumus izmaiņām tiesību aktos, ievērojot jaunākās starptautiskās prasības radiācijas avārijās.

SAĪSINĀJUMI

Dienests	Valsts vides dienests
DRN	Dabas resursu nodoklis
EEI	Elektriskās un elektroniskās iekārtas
EM	Ekonomikas ministrija
EK	Eiropas Komisija
EJZF	Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
EZF	Eiropas Zivsaimniecības fonds
EZKA	Eiropas Zvejas kontroles aģentūra
GNSS	Globālās navigācijas satelītu sistēmas
GPS	Globālā pozicionēšanas sistēma
HES	Hidroelektrostacija
IKT	Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
IMPEL	Eiropas Savienības sadarbības tīkls vides aizsardzības reglamentējošo likumu ieviešanai un īstenošanai
ITDA	Starptautiskā transporta attīstības asociācija
IS	Informācijas sistēma
IVN	Ietekmes uz vidi novērtējums
KAUPS	Kuģa radīto atkritumu un piesārņoto ūdeņu pieņemšanas elektroniskā sistēma
KVI	Konsultē vispirms indekss
LAD	Lauku atbalsta dienests
LASUA	Latvijas Atkritumu saimniecības uzņēmumu asociācija
LBP	Latvijas Būvuzņēmēju partnerība
LETERA	Latvijas Elektrotehnikas un elektronikas rūpniecības asociācija
LMIFB	Latvijas Medicīnas inženierzinātnes un fizikas biedrība
LPS	Latvijas Pašvaldību savienība
LRAA	Latvijas Riepu apsaimniekošanas asociācija
LVAF	Latvijas vides aizsardzības fonds
LVGMC	Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
LZIKIS	Latvijas zivsaimniecības integrētās kontroles un informācijas sistēma
MK	Ministru kabinets
NAFO	Ziemeļrietumu Atlantijas zvejniecības organizācija
NAI	Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas
NBS	Nacionālie bruņotie spēki
NEAFC	Ziemeļaustrumu Atlantijas zvejniecības komisija
NVO	Nevalstiskā organizācija
NMPD	Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests
OKC	Operatīvais koordinācijas centrs
PPS	Pieteikumu pārvaldības sistēma
PVD	Pārtikas un veterinārais dienests
RAS	Ražotāju (paplašinātās) atbildības sistēma
RDC	Radiācijas drošības centrs
RVP	Reģionālā vides pārvalde
SAEA	Starptautiskā atomenerģijas aģentūra
SPVNP	Specializēto vairāku nozaru prokuratūra
SVI	Sabiedriskie vides inspektori
ŪRLA	Ūdens resursu lietošanas atļauja
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VCAP	Valsts civilās aizsardzības plāns
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VMS	Kuģu satelītnovērošanas sistēma
VP	Valsts policija
VP ENAP	Valsts policijas Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvalde
VUGD	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
ZKD	Zvejas kontroles departaments
ZM	Zemkopības ministrija